Uusimaa 2024

Omamökki

VAPAA-AJAN ASUMISEN ABC. VIIHDETTÄ JA ASIAA MÖKKEILYSTÄ JA LOMAILUSTA.

PIHARAKENNUKSESTA LISÄTILAA MÖKILLE 4

TALVIASUTTAVAN MÖKIN ENERGIATEHOKKUUS KIINNOSTAA 10

MYÖS MÖKKEILIJÄ VOI VAIKUTTAA ALUEENSA VESISTÖIHIN 26

HYVÄKUNTOINEN TULISIJA ON PAKKASPÄIVÄN PELASTUS 30

KANTOJEN JA RISUJEN NOUTOPALVELU
HAKETUSPALVELUT | ENERGIAPUUN OSTO

HAKEVUORI

Helkamäentie 15, 07230 Askola | puh. 019-643 055
www.hakevuori.fi

Buster, Yamarin ja Suvi -veneet edullisesti Lohjalta

YAMARIN Buster
www.buster.fi

VENEMYYNTI LINDBERG OY

VENEMYYNTI Lindberg Virkkala Oy

Virkkalantie 10, 08700 Lohja
Puh. (019) 342 602
myynti@venelindberg.fi
www.venelindberg.fi

Vedenkäsittelyn asiantuntijat palveluksessanne

Myymme, huollamme ja asennamme

- ***Vesipumput***
- ***Vedensuodattimet***
- ***Painesäiliöt***
- ***Vesianalyysit***

VELJESTEN
LÄMPÖ JA VESITEKNIIKKA OY

www.lampojavesitekniikka.fi
myynti@lampojavesitekniikka.fi
Roope 045 202 3223 | Riku 040 555 9561

Pumppulohja

Unsplash

Freepik 14

Freepik 22

4 Pihan monet rakennukset
10 Mökin energiaremontti
14 Kiveys, nurmi vai keto?
18 Pienkoneet avuksi pihatöihin
22 Saunan uusi elämä
26 Ranta kuntoon
30 Tulisijan kunnostaminen
34 Katon kunnostaminen

PÄÄKIRJOITUS

Luonnonystävä mökkeilee ympäristö mielessä

Mökkeily on Suomessa suorastaan kansallislaji. Yli puolet meistä viettää vuosittain aikaa mökeillä. Samalla entistä useampi on ryhtynyt miettimään myös mökkeilynsä ympäristövaikutuksia.

Suomen ympäristökeskus selvitti vastikään mökkeilyn hiilijalanjälkeä eli kuinka paljon kasvihuonekaasuja se aiheuttaa. Selvityksessä huomioitiin muun muassa mökkien energiankulutus, mökkeilyyn liittyvä liikkuminen, veneily sekä tavaroiden ja palveluiden kulutus. Laskelma ei sisältänyt esimerkiksi mökkien rakentamista ja ruoankulutusta mökeillä.

Selvityksessä todettiin mökkien parantuneen varustelutason kasvattaneen koko mökkikannan hiilijalanjälkeä. Myös yleistynyt talvilämmitys nostaa energiankulutusta. Suurin päästöjen lähde oli kuitenkin mökkeilyyn liittyvä liikenne, eli matkat kotoa mökille ja mökiltä tehdyt kauppamatkat.

Mökkeilyn keskeisiin päästölähteisiin voi näin vaikuttaa esimerkiksi valitsemalla vähäpäästöisen kulkutavan tai suosimalla lähimökkeilyä – tai viettämällä pidempiä aikoja mökillä viikottaisen edes takaisin ajelun sijaan. Myös mökin energiatehokkuuden parantaminen, mökkien yhteiskäyttö ja laadukas tulisija auttavat tekemään mökkeilystä ympäristöystävällisempää.

Mikään edellä mainituista keinoista ei suinkaan vähennä mökkeilystä saatavaa iloa, päinvastoin! Nythän mökillä voi vain viettää pidempiä ajanjaksoja – ja perustella sitä ympäristösyillä.

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Omamökki UUSIMAA 2024

Julkaisija / Kustantaja
Media Potentia Oy,
Kuninkaankatu 24 A,
33210 Tampere
puh: 0400 772 229

Kannen kuva
Freepik

Vastaava päätoimittaja
Petri Kaukonen
puh: 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
puh: 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Ilmoitusmyynti
Media Potentia Oy
puh: 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Painopaikka
Printall AS

Painosmäärä
Painosmäärä 10 000 kpl

Jakelu
Vko 25 Suomen Suoramainonta Oy
Uiva-venemessut 15.–18.8..2024

Freepik

Piha-rakennusten lupamenettelyt vaihtelevat kunta-kohtaisesti

Teksti: Veera Kujansuu

Leikkimökki, pihasauna ja terassi voivat vaatia erilaisia lupia

Onko mökkipihaan haaveissa pihasauna, vierasmaja tai grillikatos? Tiedätkö, mitä sen rakentaminen vaatii? Kuntakohtainen vaihtelu rakennus- ja toimenpidelupien edellytyksissä voi laittaa pään sekaisin, mutta onneksi lainsäädäntöön on tulossa helpotusta.

Oma tupa, oma lupa? Niin voisi ajatella, mutta pienenkään piharakennuksen rakentaminen omalle tontille ei ole niin yksinkertaista kuin luulisi. Piharakennusten luvitukseen ja säätelyyn vaikuttavat muun muassa rakennuksen koko, sijainti, rakennusoikeus ja kaavoitus sekä käyttötarkoitus. Myös kuntien vaihtelevat säädökset vaikuttavat lupien saamiseen. Lainsäädäntöön on tulossa lähitulevaisuudessa muutoksia, joista jokaisen piharakennuksesta haaveilevan tulisi olla tietoinen.

Lakiuudistus helpottaa piharakennusten rakentamista vuodesta 2025 eteenpäin

Piharakennuksista haaveileville on tiedossa hyviä uutisia, sillä tuleva lakiuudistus tulee helpottamaan rakentamista. Eduskunnassa hyväksytty rakennuslain uudistus tulee voimaan 1. tammikuuta 2025. Uuden lain myötä rakentamisen säätely kevenee, byrokratia vähenee ja käytännöt yhtenäistyvät koko maassa.

Uudistuksen myötä toimenpidelupa, toimenpideilmoitus ja rakennuslupa yhdistyvät yhdeksi rakentamisluvaksi ja rakentamisen säädökset kuntien välillä yhtenäistyvät. Lakiuudistuksen tarkoituksena on myös edistää rakentamisen digitalisaatiota ja ympäristöystävällisyyttä.

Tuleva lakiuudistus tulee vapauttamaan piharakennusten rakentajat hitaasta luparosessista ja lupamaksuista. Jatkossa ilman rakennuslupaa saa rakentaa koko maassa alle 30 neliömetrin tai alle 120 kuutiometrin rakennuksen tai alle 50 neliömetrin katoksen. Tulevaisuudessa siis esimerkiksi autokatosten, pihavajojen, varastojen ja saunojen rakentaminen on entistä helpompaa.

Vaikka rakennuslupaa ei enää tarvita, rakentaminen edellyttää myös jatkossa alueen rakentamis- ja kaavamääräysten sekä rantarakentamisen säännösten noudattamista. Myös rakennusoikeutta tontilla on oltava riittävästi.

Asuinrakennuksen rakentaminen on jatkossakin luvanvaraista, vaikka se olisi alle 30-neliöinen. Asuinrakennukseksi lasketaan rakennus, jossa on keittiöksi, keittokomeroksi tai keittotilaksi tulkittava tila. Väliaikaiseen asumiseen tarkoitetun alle 30-neliöisen vierasmajan ilman keittiötä voi rakentaa ilman rakentamislupaa.

Rakentamisympäristöllä on kuitenkin merkitystä rakentamislupaan. Pieneen rakennushankkeeseen tarvitsee rakentamisluvan, jos rakentamisella on merkittävää vaikutusta alueiden käytölle, maisemalle, kulttuuriperintöön, ympäristönäkökohtiin tai se edellyttää viranomaisvalvontaa.

Kannattaako rakentaa nyt vai odottaa?

Jos toivoit pääseväsi jo tänä kesänä saunomaan uuteen rantasaunaasi, ei vuonna 2025 häämöttävä lakiuudistus juurikaan lämmitä mieltä. Tämän ja tulevan vuoden ajan piharakennusten rakentajien on noudatettava nykyisin voimassa olevia lakeja, jotka ovat monissa kunnissa tulevaa lakia tiukemmat.

Moni miettii, kannattaako rakentaa nyt vai odottaa vuosi ennen piharakennuksen pystyttämistä? Kysymykseen on varmasti yhtä monta vastausta kuin on rakentajaakin. Jos mietit piharakennuksen rakentamista jo nyt, on syytä tutustua oman kuntasi säädöksiin ja selvittää, millaisen lupaprosessin suunnittelemasi rakennus tällä hetkellä vaatisi. Joissakin kunnissa pienten rakennusten pystyttäminen saattaa olla jo nyt mahdollista ilman rakennuslupaa tai pelkällä toimenpideluvalla.

Piharakennuksiin tarvittavat luva vaihtelevat kuntakohtaisesti

Lainsäädäntö mahdollistaa jo nyt tietynlaisten piharaken- ››

SIIVOUSKONEIDEN VUOKRAUS JA MYYNTI
SIIVOUSTUKKU
tuomenmarjat.fi
HELSINKI
HYVINKÄÄ

HIO PUULATTIA ITSE
80€/2 päivää
Tiedustelut: P. 044 589 4547
myös WhatsApp

KAVEKO
PUHDASTA HUOLTOA

JÄTEVESIJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS
AMMATTITAIDOLLA MERKISTÄ RIIPPUMATTA!
KATSO VERKKOKAUPPA WWW.KAVEKO.FI
Kemikaalit | Kompressorit | Uppopumput
Ota yhteyttä p. 050 462 1202

Freepik

Mitä tarvitaan rakennusluvan hakemiseen?

Tutustu aina oman kuntasi rakennuslupamenettelyyn. Rakennusluvan hakeminen ja rakennusvalvonnan säädökset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

- Rakennuslupakaavake paperisena tai sähköisesti täytettynä
- Naapurien kuulemiskaavake allekirjoituksilla
- Viralliset rakennuslupapiirrokset
- Todistukset rakennuspaikan omistus- tai hallintaoikeuksista
- Rakennustöiden vastaavan työnjohtajan ja pääsuunnittelijan hakemus
- Pohjatutkimus ja perustamistapalausunto (tarvittaessa)
- Energiatodistus (tarvittaessa)

nusten rakentamisen ilman rakennuslupaa tai pelkästään toimenpideluvalla, jonka hakeminen on rakennuslupaa helpompaa. Rakennusten tulee noudattaa asemakaavan ja rakennusjärjestyksen asettamia rajoja.

Lupakäytännöt vaihtelevat kuntakohtaisesti, ja osa kunnista sallii jo nyt melko suurten piharakennusten rakentamisen ilman rakennuslupaa. Tämän vuoksi kaikki rakennussuunnitelmat kannattaa tarkistaa oman kunnan rakennusvalvonnasta. Tarkistaminen kannattaa aina, sillä kunta voi velvoittaa muuttamaan tai purkamaan rakennelman, joka ei täytä lupavaatimuksia.

Pääsääntöisesti ilman rakennus- tai toimenpidelupaa on mahdollista rakentaa matala kattamaton terassi, palju tai muutaman neliön kokoinen leikkimökki, kasvihuone tai vaja. Kunnat voivat vaatia toimenpidelupia erityisen korkean, suuren tai katetun terassin rakentamiseen sekä suurempien vajojen, leikkimökkien, majojen tai kotien rakentamiseen. Kesäkeittiö tai kota voidaan yleensä rakentaa pelkällä toimenpideluvalla, jos ne eivät sisällä kiinteää tulisijaa tai hormia.

Rakennuslupa vaaditaan aina, jos kyseessä on asuinrakennus, asuinrakennuksen laajennus- tai muutostyö tai kiinteällä hormilla ja tulisijalla varustettu piharakennus, esimerkiksi sauna.

Moni miettii, saako pyörillä kulkevan tai ilman perustuksia rakennettavan tynnyrisaunan rakentaa ilman rakennuslupaa. Kunnilla on erilaisia käytäntöjä siirrettävien saunojen lupamenettelyissä, joten asia kannattaa aina tarkistaa oman kunnan rakennusvalvontaosastolta. Myös siirrettävien saunojen suhteen on noudatettava rantarakentamisen määräyksiä sekä huolehdittava jätevesien asianmukaisesta käsittelystä. Mikäli pyörien päälle rakennettu sauna tosiasiallisesti pysyy aina paikoillaan tontilla eikä sitä siirrellä, voi rakennusvalvonta soveltaa siihen kiinteää saunarakennusta koskevia säädöksiä.

Itse rakennettu vai pakettiratkaisu – kummassakin on puolensa

Elementeistä koottava piharakennus on vaivaton vaihtoehto, jonka pystyttäminen on usein aloittelijallekin melko helppoa. Useimmat valmistajat tarjoavat myös rakennuspiirustukset, joita tarvitaan rakennusluvan hakemiseen.

Valmiina pakettiratkaisuina on saatavilla niin leikkimökkejä, kesäkeittiöitä, pihavajoja, saunoja, roskakatoksia kuin vierasmajojakin, ja vaihtoehtoja löytyy moneen makuun. Pakettirakennukset toimitetaan useimmiten puupinnalla, ja rakennuksen voi maalata mieleisekseen pystyttämisen jälkeen.

Pitkästä tavarasta rakennetun piharakennuksen etuna on yksilöllisyys, sillä itse rakentaessa lopputuloksen voi suunnitella omien toiveidensa mukaan. Vaikka piharakennuksen rakentaisi itse, sen täytyy noudattaa rakennusmääräyksiä ja siitä on laadittava rakennuspiirustukset lupamenettelyitä varten. Sähkötyöt tulee aina teettää ammattilaisella.

Lupien saamisen kesto riippuu kunnasta

Luvanvaraisia rakennustöitä ei saa aloittaa, ennen kuin kunnan rakennusvalvontaviranomainen on myöntänyt rakennus- tai toimenpideluvan. Lupien hakuun kannattaa varata aikaa, sillä menettelyiden kesto riippuu muun muassa kunnasta ja suunnitellun rakennushankkeen laajuudesta. Toimenpideluvan saaminen on usein nopeampaa kuin rakennusluvan. Toimenpideluvan voi joissain tapauksissa saada jopa viikossa tai parissa, kun taas rakennusluvan saamiseen voi kunnasta riippuen varata kuukaudesta jopa puoleen vuoteen aikaa. •

100% KOMPOSTOIVA Ekolet käymälä

- **Lopputuote 100% kompostoitunutta**
- Jälkikompostointi tapahtuu laitteessa
- Ei tarvitse kuiviketta käytön jälkeen
- Ei nesteen tyhjennystä
- Kiittäviä käyttäjiä kymmeniltä vuosilta

Saatavilla myös tukeva käymälärakennus
- Helppo koota valmiista elementeistä
- Kestopuinen alaosa portailla

www.ekolet.com p. 010 200 6260

ÄLÄ TINGI PERUSTUKSISTA

Valmis sokkelielementti JeKi ja asennusvalmiit perustuspilarit

Mökki, piharakennus tai terassi – BCE:ltä löydät laadukkaat ja nopeasti asennettavat tehdasrakenteiset sokkelielementit ja perustuspilarit eri käyttökohteisiin.

JeKi -sokkeli

BCE

Lue lisää osoitteesta
www.pilarimaailma.fi

Järven lumoa Lohjalla

Järvenselkä välkehtii sinisen taivaan alla. Ympärillä levittäytyy kesän runsas vehreys. Hetken ja tunnelman kruunaa musiikki, joka kantautuu lomalaisen korviin. Lohjalle on helppoa tulla viihtymään – ja vielä helpompaa jäädä.

Lohjalla on kaikkea, mitä mökkeilijä tai matkailija voi kaivata: idyllinen järvimiljöö, runsaasti nähtävää ja koettavaa, kulttuuritapahtumia sekä kaiken päälle elävä kaupunkikeskus palveluineen.

Ei siis mikään ihme, että Lohja on mökkikuntana suosiossa Suomen kärkikastia. Kaupungin matkailupäällikkö **Jarkko Koskenmäki** arvioi vapaa-ajan asuntoja olevan siellä liki 10 000. Sijainti pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja ihanteellinen koko tekevät Lohjasta ainutlaatuisen ja elämyksellisen ajanviettopaikan.

– Täällä on kaikki ne ihanat pikkukylät ja niiden putiikit, joita kierrellä ja joissa syödä leivonnaisia, hän kuvailee. Niiden lisäksi kaupunki tuottaa myös aktiivisesti palveluita sekä mökkeilijöille että vierailijoille:

– Lohjalla on valtavan upeita retkeilykohteita. Niistä riittää ammennettavaa mökkeilijöille ympäri vuoden, Koskenmäki vinkkaa.

Kansallisromantiikkaa ja kesätapahtumia

Kansallisrunoilijamme Elias Lönnrot syntyi ja eli Lohjan Sammatin maisemissa; hänen kuvailemansa kansallismaisema järvineen löytyy siis juuri Lohjalta. Ja järviä siellä onkin riittämiin, yli 200 kappaletta!

– Meillä on juuri se järvi-Suomen idylli, jota suomalaiset ikävöivät ulkomailla, toteaa Koskenmäki. Monelle voikin tulla yllätyksenä, että nuo haaveillut järvimaisemat sijaitsevat itse asiassa vain puolen tunnin matkan päässä pääkaupunkiseudulta.

Lohjalla riittää myös tapahtumia ja tunnelmaa ympäri vuoden. Alueella sijaitsee runsaasti muun muassa kesäteattereita, joiden lisäksi niin suuret kuin pienetkin tapahtumat keräävät paikalle vierailijoita.

– Lohjalla vietetään oikein perinteistä järvijuhannusta, johon mökkiläiset monesti tulevat veneellä. On erilaisia rock-konsertteja, Rantajamit-festivaali, ja vähän taiteellisempi Koivu ja tähti -musiikkifestivaali, Koskenmäki luettelee. Näiden ohella hän mainitsee Lohjan keskustan tuntumassa vietettävän Laurinpäivän sekä elokuussa ensimmäistä kertaa järjestettävän kaksipäiväisen Factory by the lake -musiikkifestivaalin.

Ainutlaatuisia elämyksiä ja kokemuksia

Upean järviluonnon lisäksi Lohjalla on ainutlaatuisia paikalliselämyksiä. Mökkeilijöitä palvelee esimerkiksi keskellä Lohjanjärveä sijaitseva lauttaravintola Kaljaasi, jonne pääsee ainoastaan veneellä. Koskenmäki vinkkaa, että ravintolaan kulkee myös suosittu vesitaksiyhteys.

– Sitten on toistasataa vuotta vanha mylly, joka on vielä toiminnassa. Kuka tahansa saa viedä sinne omat viljansa ja jauhattaa ne jauhoiksi sata vuotta vanhoilla myllynkivillä.

Lohjalta löytyy myös muun muassa maailman kummallisin tavaratalo, Kasvihuoneilmiö, jonka ihmeitä ja omituisuuksia pursuilevia hyllyjä tullaan ihastelemaan kauempaakin, sekä Suomen kaunein puu, Paavolan tammi.

Keskustan kupeessa sijaitsee myös yksi paikallinen erikoisuus, Tytyrin elämyskaivos. Ympäri vuoden auki oleva kaivoshistoriallinen museoelämys sisältää myös varmasti Suomen syvimmällä sijaitsevan taidegalleriaan. Kesäisin kaivoksessa asustaa Rönni-peikko, kun taas joulun alla perheet pääsevät tervehtimään siellä majailevaa Joulupukkia!

Uudet vesiliikenneyhteydet mökkiläisten ilona

Vaikka kaupunki on jo mökkeilijöiden suosiossa, Lohjalla ei suinkaan tyydytä lepäilemään laakereillaan. Koskenmäki kertoo heidän tehneen töitä etenkin saavuttavuuden edistämiseksi. Tänä kesänä avataan esimerkiksi uusia vesiliikenneyhteyksiä mökkiläisten iloksi.

– Meillä avautui vesitaksiyhteys, joka palvelee erityisen hyvin niin ikään tälle kesälle ehostettua Ollisaarta, hän mainitsee.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys on uudistanut kaupungin edustalla olevassa saaressa kesää varten niin kävelyreittejä, laitureita kuin nuotiopaikkojakin.

Lohjan maisemista haaveilevia Koskenmäki vinkkaa tutustumaan Vaherman alueeseen, jonne on rakentumassa useampiakin mökkejä.

– Jos tänne haluaa mökkeilemään jatkossa, siinä on ihan konkreettinen mahdollisuus siihen.

LOHJA
Järvikaupunki

www.lohja.fi

Pohjoismaiden suurin uiva venenäyttely

Uiva

FLYTANDE

HELSINKI 15.-18.8.2024

Helsingin Uivassa on 300 venettä ja yli hehtaarin kokoinen messualue maalla. Lisäksi tarjolla on hyvää ruokaa, ohjelmaa ja elämyksiä koko perheelle.

Tämän vuoden Uiva tarjoaa parasta purjehtijoille. Esittelyssä on isoja matkaveneitä johtavilta venemerkeiltä ja ohjelmalavalla huimia tarinoita maailmanympäripurjehduksilta.

Uiva huipentaa veneilykauden aina elokuussa - nähdään myös 14.-17.8.2025!

AUKIOLOAJAT
To-la 15.-17.8 klo 11-19
Su 18.8. klo 11-18

PAIKKA
Helsingfors Segelklubb HSK
Vattuniemen puistotie 1
00210 Helsinki

Järjestäjä: Finnboat ry

Pääyhteistyökumppani:
RANGE ROVER

uiva.fi

facebook.com/uivaflytande

Freepik

Teksti: Elina Salmi

Pidä järki mukana energia-remonteissa

Energian hinnan heittelyt ovat pakottaneet etenkin monet omakotiasujat pohtimaan sitä, millä konstilla energialaskua saisi pienemmäksi. Koska entistä useampi mökki on ympärivuotisessa käytössä ja varusteltu kuin vakiasunto, myös niiden energiatehokkuutta on syytä miettiä. Keinoja onneksi on – ne vain edellyttävät suunnittelua.

– Kaikki energiansäästöön liittyvät toimet, jotka vaativat investointeja, syövät toistensa kannattavuuksia. Jos esimerkiksi päätyy lisäeristämään taloa, voi maalämpöjärjestelmä osoittautua ylimitoitetuksi. Tai jos hankitaan maalämpö, ei lisäeristämisestä välttämättä saa täyttä säästöhyötyä, listaa energianeuvoja **Rami Kotilainen** Ekokumppanit Oy:stä.

– Fiksuinta onkin aloittaa siitä, mitä tekemällä saa vähennettyä energiantarvetta. Keinovalikoimaan kuuluvat muun muassa lisäeristys sekä ovien, ikkunoiden ja koko talon tiiviyden tarkistaminen. Isommista remonteista kannattaa mainita ilmanvaihdon remontointi eli esimerkiksi siirtyminen koneelliseen ilmanvaihtoon, jossa on mukana lämmön talteenotto.

Yleissääntönä voi todeta, että kannattavimmat säästötoimet kohdistuvat lämmityslaitteisiin, ilmanvaihtoon ja rakennuksen yläpohjan lisäeristykseen.

Puhallusvillaa yläpohjaan

Tehokas keino parantaa mökin tai omakotitalon energiatasetta on siis lisäeristys. Erityisesti yläpohjan eristys – jos siis yläpohjassa on tarpeeksi tilaa sen toteuttamiseen – on toimenpide, joka tuottaa säästöä nopeasti. Se yhdistyy usein muihin remontteihin, kuten kattoremonttiin, mutta kannattaa toteuttaa erillisenäkin, jos katto ei ole remontoinnin tarpeessa.

Vanhan talon yläpohjan lisäeristys on toteutukseltaan helppo käytettäessä puhallusvillaa. Sitä voi käyttää joko lisäeristeenä tai kokonaan vanhan eristeen korvaavana. Rautakaupasta voi vuokrata puhalluslaitteiston, jos haluaa säästää urakassa tekemällä koko homman itse.

Myös lisäeristyksen laittaminen talon ulkopuolelle on kannattava konsti. Sen voi tehdä itsekin talon kosteustasapainoa vaarantamatta, kun käyttää hengittäviä eristeitä ja huolehtii siitä, että ulkoverhous varmasti tuulettuu – näin varsinkin taloissa, joissa on painovoimainen ilmanvaihto. Niissä on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että tuulettuvuus säilyy hyvänä. Ulkopuolisen lisäeristämisen voi kätevästi yhdistää ulkoverhousremonttiin.

Koneellinen ilmanvaihto parantaa asumisviihtyvyyttä

Seuraava askel säästötalkoissa on ilmanvaihdon tarkastelu. Jos vanhassa talossa päätyy pysymään painovoimaisessa ilmanvaihdossa, ei sille voi tehdä juuri muuta kuin varmistaa ilman moitteeton kulku. Ei ole lainkaan tavatonta, että joku edellinen, asian tärkeyttä ymmärtämätön asukas on tapetoinut korvausilmaventtiilit piiloon tai tukkinut ne muulla tavalla.

Hyvän sisäilman turvaamiseksi voi olla hyvä pyytää painovoimaisen ilmanvaihdon asiantuntijaa tarkastamaan talo ja kertomaan, miten ilma kulkee ja varmistamaan, että taloon tulee korvausilmaa asianmukaisella tavalla.

– Jos päätyy tekemään isomman remontin, kannattaa harkita siirtymistä koneelliseen ilmanvaihtoon, jossa on mukana lämmön talteenotto. Silloin lämpö ei karkaa harakoille, vaan jää hyvällä hyötysuhteella omaan käyttöön. Toimenpiteen vaikutus asumisviihtyvyyteen on myös suuri, muistuttaa Kotilainen.

Talotekniikan säädöillä säästöä

Talotekniikan säädöillä voi vaikuttaa myös energiankulutukseen. Kuinka paljon voi vaikuttaa, riippuu aika paljon lämmitysmuodosta. Jos talossa tai mökillä on suorasähkölämmitys ja lämpöpumppu, on hyödyllistä kiinnittää huomiota siihen, milloin ja millä teholla laitteita käytetään.

Yksi perussääntö on, että jotta lämpöpumpusta saa täy- ››

den tehon irti, on pattereiden termostaatit säädettävä kolmeneljä astetta tavoiteltua lämpötilaa alemmas, jolloin lämmityksestä huolehtii ensisijaisesti hyötysuhteeltaan parempi laite eli lämpöpumppu.

Tarpeenmukainen käyttö on avaintekijä energiasäästössä ja automaation avulla tarpeeton energiantuhlaus tyrehtyy. Hybridilämmityksen ohjaamisesta tulee myös helpompaa, kun se valjastetaan automaation ohjattavaksi. Automaatio voidaan opettaa optimoimaan lämmitysmuodon valinta olosuhteiden ja pörssisähkön vaihteluiden perusteella. Jo nyt markkinoilla on järjestelmiä, jotka seuraavat pörssisähkön hintaa ja ohjaavat laitteen toimintaa sen mukaan. Joissakin ilma- ja ilmavesilämpöpumpuissa on mahdollista saada tuo ominaisuus pienen lisäkortin avulla.

– Pohdinta kannattaa aloittaa siitä, pystyykö joustamaan ajallisesti kulutusajankohdan kanssa. Tulevaisuudessakin energianhintaan vaikuttanevat pörssisähkö ja sen vaihtelut eri vuorokauden aikoina.

Muuta energiankulutusta voi jossain määrin ohjata esimerkiksi älypistorasioilla, joihin voi ohjelmoida käyntiaikoja puhelimen avulla.

Sisällytä suunnittelu tarjouspyyntöön

Lämmitysjärjestelmän vaihdolla voi vaikuttaa talon energiankulutukseen merkittävästi. Suomalaiset ovat löytäneet erilaiset lämpöpumput – niitä on asennettu pientaloihin arviolta jo reilut 800 000 kappaletta.

Lämpöpumppu onkin kustannustehokas hankinta, jolla voi vähentää merkittävästi omaa energiankulutustaan ja samalla hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä. Se, kannattaako valita ilmalämpöpumppu, ilmavesilämpöpumppu vai maalämpöpumppu, vaikuttaa talon kokonaiskulutus, pohjarakenne, lämmityskiertoon menevän veden lämpötila ja käytettävissä oleva hankintabudjetti.

– Jos suunnittelee lämmitysjärjestelmän vaihdosta, kannattaa urakoitsijaa valitessa panostaa hyvään suunnitteluun, sillä lämmitysjärjestelmässä kaikki vaikuttaa kaikkeen ja systeemi toimii juuri niin hyvin kuin se heikoin lenkki. Tarjouspyyntö ei yleisesti sisällä suunnittelua, mutta pitää olla alan osaaja, että pelkillä urakkahinnoilla pystyy valitsemaan itselleen parhaan vaihtoehdon, toteaa Rami Kotilainen.

– Parasta on, jos paketti mieluummin kokonaisuudeksi suunniteltu. Silloin voidaan mitoittaa järjestelmät oikein ja varautua mahdollisiin tuleviin remontteihin – koska niitähän omakotitalossa joka tapauksessa tulee. Suunnittelu ei ole ihan yksinkertaista hommaa asiantuntijallekaan, saati sitten maallikolle.

Jos talossa on vesikiertoinen patteriverkosto, kannattaa sen säätölaitteet uusia tai vähintäänkin säätää lämpöpumppuhankinnan yhteydessä. Säätölaiteinvestoinnit ovat usein niitä kannattavimpia suhteessa investointisummiin.

Aurinkosähköjärjestelmän oikea mitoitus on tärkeää

Erityisen tärkeää hyvä suunnittelu ja oikea mitoitus on silloin, kun osaksi talotekniikkaa otetaan aurinkosähkö. Sitä suunniteltaessa pelkkä sähkön vuosikulutus ei vie vielä pitkällekään, vaan systeemi pitää suunnitella sen mukaan, koska on tuottoa ja mitä sillä tuotolla tehdään. Esimerkiksi kesällä, jolloin tuotto on luonnollisesti suurimmillaan, sitä voi ohjata talon viilennykseen.

Aurinkosähköjärjestelmää ei myöskään ole järkevää ylimitoittaa. Jos tulevaisuudessa meillä Suomessa aurinko- ja tuulivoiman käyttö isolla mittakaavalla yleistyy, tarkoittaa se samalla myös meidän aluehintojemme laskua, jolloin tuotetun sähkön myynti ei enää juurikaan hyödytä. Viisainta onkin aina käyttää itse, jolloin säästää myös sähkön siirtomaksuissa ja veroissa.

Yksinkertaisinta on kilpailuttaa aurinkosähkö avaimet käteen -toimituksena, jolloin solmit sopimuksen yhden toimittajan kanssa kokonaistoimituksesta sisältäen laitteet, asennukset ja tarvittavan yhteydenpidon sähköverkkoyhtiöön.

Tarkkana urakoitsijaa valitessa

Suuriin remontteihin ryhdyttäessä maltti on valttia. Varsinkin kilpailutusvaiheessa kiire yleensä kostautuu. Myöskään pelkkää hintaa ei pidä tuijottaa:

– Maalämmössä on alettu valitettavasti kilpailla silläkin, kuka tarjoaa lyhyintä kaivoa. Selvää on, että niin toimiessa saadaan hintaa hilattua alemmas, mutta vaarana on, että matalaksi jäänyt maalämpökaivo saattaa vetää jäähän, jolloin se ei enää tuota lämpöä lainkaan, kertoo Kotilainen.

Etene siis maltilla, pyydä tarjoukset niin, että ne sisältävät myös suunnittelun ja niin, että suunnitellussa otetaan huomioon mahdolliset rinnakkaiset energiaratkaisut ja tulevaisuuden tarpeet.

Varmista myös taustat. Etsi netistä muiden arvioita valitsemistasi urakoitsijoista ja jos naapurustossa on tehty energiaremontteja hiljattain, kysele kokemuksia. Tee urakka- ja hankintasopimukset aina kirjallisesti. Sovi kirjallisesti myös aikatauluista ja mahdollisista viivästymiskorvauksista sekä takuuehdoista laitteille ja työlle. Vaadi, että saat laitteille ja järjestelmille käyttöönotto-opastuksen.

Ja vielä viimeisenä: älä lähde ovelta ovelle -kauppiaan tai puhelinmyyjän kelkkaan. Riskit tällaisen myyjän kohdalla ovat suuret. Kalliit laitteet tai remontit kannattaa ostaa vain ja ainoastaan luotettavalta toimijalta.

Hyödyllistä lisätietoa energiaremontteihin:
https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/remontoi_ja_huolla/vinkkeja_energiaremonttiin_ja_hankintoihin. ●

Lähde: motiva.fi

JÄSPI®

LÄMMINVESIVARAAJAT

SUUNNITELTU LÄMMITTÄMÄÄN SYDÄMET

Oma koti on maailman tärkein paikka. Kun sinun ei tarvitse murehtia sen lämmityksestä, voit keskittyä olennaiseen: elämästä nauttimiseen.

Jäspin päivitetty lämminvesivaraajien mallisto valmistetaan yhä Suomessa, suomalaisten kotien tarpeisiin.

LÄMPÖÄ vuodesta 1949 KOTEIHIN

VALMISTETTU SUOMESSA

UUSI EKOLOGISEMPI DESIGN

Tutustu mallistoon osoitteessa jaspi.fi tai kysy lisää jälleenmyyjiltämme.

Freepik

Teksti: Marja Haavisto

Pihan pinnat kuntoon

Mökkipihalta kaivataan viihtyisyyttä, mutta työleiriä siitä ei enää haluta ottaa. Hyvällä suunnittelulla ja oikeilla pohjavalinnoilla saadaan aikaan toimiva ja helppohoitoinen piha.

Nykyään yhä harvempi haluaa työlästä pihaa hoidettavaksi mökilläkään. Pihan helppohoitoisuuteen voidaan vaikuttaa pintojen ja kasvien valinnalla sekä hyvällä suunnittelulla. Kasvivalintojen kanssa kannattaa kuitenkin olla tarkkana, jotta pensaat ja muut istutukset menestyvät kasvupaikalla.

– Kaikilla kasveilla on omat kasvupaikkavaatimuksensa, Tampereella työskentelevä viheralan ammattilainen sekä Viher- ja ympäristörakentajat VYRA ry:n hallituksen jäsen **Tero Ilomäki** muistuttaa.

– Pihasuunnittelun ajatuksena on usein kerroksellisuus – keskelle istutusaluetta laitetaan korkeampia kasveja, sen jälkeen keskikorkeita ja edustalle matalampaa kasvillisuutta. Kannattaa myös muistaa, että jos pihaan ilmestyy myrkyllisiä kasveja, ne pitää karsia pois.

Pohjatyöt ja maa-ainekset tärkeä osa lopputulosta

Ilomäki kehottaa ottamaan ympäristön huomioon pihan pin-

Freepik

Forsström

• MAANRAKENNUSPALVELUT
• KIVIAINESTOIMITUKSET

p. 040 580 6854 • info@maanrakennusforsstrom.fi
www.maanrakennusforsstrom.fi

tojen valinnassa. Esimerkiksi sorapiha saattaa sopia paremmin maaseudulle kuin uudelle asuinalueelle kaupunkimaiseen ympäristöön. Kovempia pihan pintoja asennettaessa kannattaa lisäksi panostaa pohjatöihin. Ne ratkaisevat pinnan kestävyyden.

– Maanrakentaminen ja massanvaihto on kallista, mutta ne ovat tärkeitä asioita enkä suosittele säästämään niissä. Jos rakenteita ei tee kunnolla, pahimmassa tapauksessa voi käydä niin, että piha routii, pinnat kärsivät ja menevät pilalle.

On kyse sitten nurmikosta, kuntasta, kedosta, niitystä ja jostakin muusta kasvillisuuden peittämästä alueesta, kannattaa sen suunnittelussa ottaa huomioon kasvupaikka ja tehdä pohjatyöt kunnolla. Muun muassa maaperä sekä valoisuus ja varjoisuus vaikuttavat siihen, millainen kasvillisuus paikalla menestyy parhaiten. Ilomäki muistuttaa, että esimerkiksi kuntaa ei kannata laittaa erillisinä paloina sinne tänne, vaan suunnitella kasvillisuuden peittämistä alueista yhtenäisiä ja suurempia kokonaisuuksia.

Nurmikon vaihtoehtona kuntaa, ketoa tai niittyä

Nurmikko on edullinen ja helppo vaihtoehto ja se sopii moneen paikkaan. Pohjatöistä ei kannata kuitenkaan luistaa, sillä kasvualustalla on paljon merkitystä nurmikon menestymiseen. Siirtonurmen avulla pihaan saa nopeasti valmiin, vehreän nurmikon. Nurmi toimitetaan rullina ja asennus on nopea tehdä. Myös siirtonurmi vaatii kunnollisen kasvualustan ja alussa runsaasti kastelua.

Nurmikon sijaan pihaan voidaan laittaa esimerkiksi kuntaa eli siirtovarvikkoa, jossa voi olla muun muassa mustikkaa, puolukkaa ja kanervaa. Kuntta toimitetaan isoina kuntalevyinä, ja se on helppohoitoinen valinta – kaunis sammaleen ja varpukasvillisuuden peittämä pinta sopii niin luonnonläheiseen kuin modernimpaankin pihaan.

Muita vaihtoehtoja ovat esimerkiksi koko kesän ajan kukkiva, kuivemmalle paikalle sopiva keto sekä kosteammalla paikalla viihtyvä niitty. Niillä saadaan lisättyä pihan monimuotoisuutta ja hyönteisetkin viihtyvät.

Pihakivillä viimeistelty lopputulos

Terassien koko on kasvanut ja oleskelualueisiin halutaan panostaa. Monet sisätilojen toiminnot löytyvätkin nykyään myös ulkoa.

Kiveys on toimiva ratkaisu etenkin oleskelualueilla sekä muilla alueilla, joissa liikutaan paljon. Olipa kyseessä sitten mökin tai omakotitalon piha, sillä saadaan aikaan näyttävä ja viimeistelty tila.

– Kiveys voi olla betonia tai luonnonkiveä, esimerkiksi graniittia. Vähäisemmällä käytöllä oleville alueille saattaa sopia hyvin sorapinta ja asfalttia taas kannattaa laittaa paikkoihin, joissa on autoliikennettä. Kiveystä ja asfalttia voidaan myös yhdistää, Ilomäki sanoo.

Pihakiven valinnalla voidaan vaikuttaa materiaalikustannuksiin, sillä kivien hinnat vaihtelevat paljon. Kiveys ja asfaltti ovat kalliimpia vaihtoehtoja ja sora sekä kivituhkapinnat edullisempia.

– Jos pihassa on esimerkiksi nurmikko ja sen vieressä kivituhkakäytävä eikä mitään rajaavaa betonikiveystä, nurmikko pääsee leviämään. Silloin edullinen ratkaisu voi aiheuttaa ›

Pihakiveys elvytetään puhdistuksella ja paikkauksella

Huonoon kuntoon mennyttä pihakiveystä ei tarvitse aina lähteä vaihtamaan uuteen, vaan niitä voidaan uudistaa muulla tavoin. Jos pinnoissa on epätasaisuutta, kuoppia tai halkeamia, ennen korjaustoimiin ryhtymistä kannattaa tutkia ongelmien aiheuttaja, ettei ongelma toistuisi.

– Pohjan routiminen voi aiheuttaa esimerkiksi asfaltin halkeilun. Joskus asfalttiin voidaan tehdä paikkakorjauksia, mutta toisinaan saatetaan joutua tekemään myös pohjatöitä, Tero Ilomäki sanoo.

Kulahtaneelle pihakiveykselle voi hänen mukaansa riittää pelkkä puhdistaminen.

– Kiveykset saattavat olla sammaleessa, likaisia ja menneet muutenkin esteettisesti ruman näköisiksi. Jos betonikivi on ehjää, mutta sammaleista, sen voi pestä painepesurilla tai käyttää apuna kiven puhdistamiseen sopivia pesuaineita. Kiveys voidaan myös sävyttää kuullotteilla.

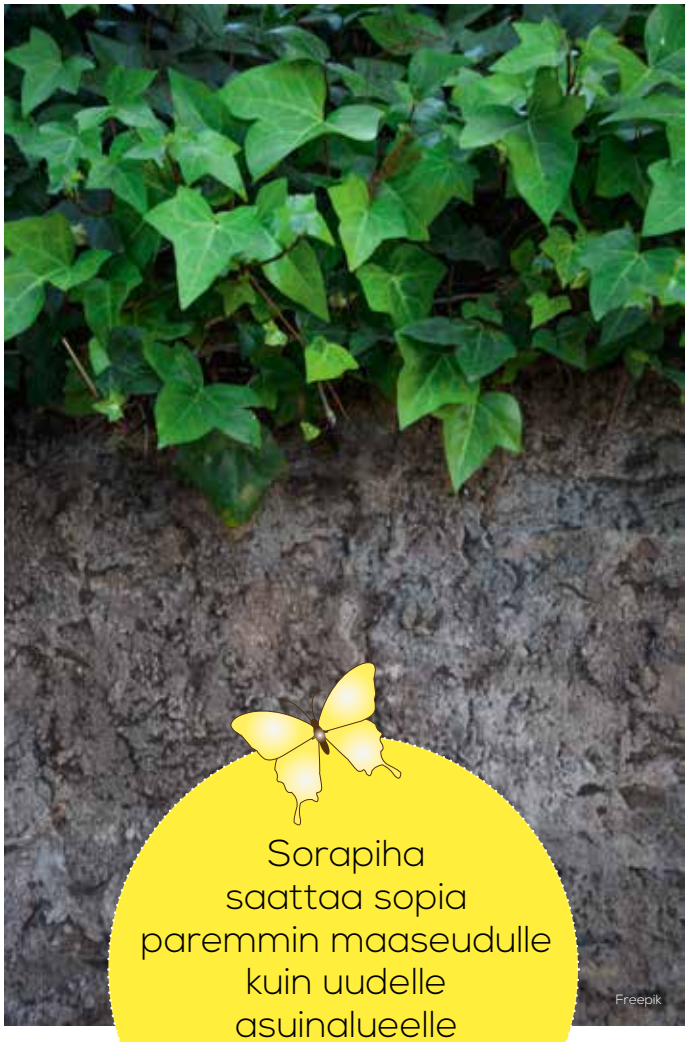

Sorapiha saattaa sopia paremmin maaseudulle kuin uudelle asuinalueelle kaupunkimaiseen ympäristöön.

Freepik

enemmän huoltoa ja kustannuksia.

Muut remontit voivat edellyttää myös pihan uudistamista

Pihan pintoja on tarvetta laittaa uusiksi esimerkiksi salaojaremontin jälkeen – kun talon ympäriltä joudutaan kaivamaan, nurmikot, muut pinnat sekä istutukset kärsivät. Jos salaojaremontti on suunnitteilla ja pihakin kaipaa uudistamista, Ilomäki suosittelee tekemään molemmat remontit samalla, sillä niissä voidaan hyödyntää samaa kalustoa.

Suuremmassa piharemontissa voidaan lisäksi parantaa pihan valaistusta ja esteettömyyttä, kunnostaa oleskelualueita ja suunnitella piha toimivammaksi myös talvikunnossapitoa ajatellen.

Jos kyseessä on uudiskohde, pihan suunnittelu kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, sillä tontin maatöissä voidaan ottaa huomioon myös pihan lopulliset korot ja suunnitellut pinnat.

Uudiskohteen pihan kustannusten arviointiin voi auttaa Ilomäen mukaan seuraava nyrkkisääntö:

– Jos pihaan käyttää noin 10 prosenttia talon rakentamisen kustannuksista, saa peruspihan ja jos käyttää noin 20 prosenttia, saa vähän prameamman. •

Haastateltava työskentelee toimitusjohtajana Tampereen Viherrakennus Oy:ssä.

Yksi Avant, lukemattomia töitä.

Kotimainen Avant-kuormaaja on täydellinen apuri kaikkiin rakennus- ja pihatöihin kotona ja mökillä.

VALITSE tarvitsemasi työlaitteet yli 200 vaihtoehdosta, ja voit käyttää Avantia ympäri vuoden kaikenlaisiin tehtäviin: sama kuormaaja leikkaa kesällä nurmikon, imuroi syksyllä lehdet, hoitaa talvella lumityöt ja puhdistaa keväällä pihat. Avant pilkkoo puolestasi myös polttopuut ja nostaa kevyesti puusäkkien lisäksi kaikki pihan raskaat taakat.

Ketterästi liikkuva ja tehokas Avant mahtuu ahtaaseenkin tilaan. Voit silti tehdä sillä samoja töitä kuin suuremmilla kuormaajilla, sillä nivelletty runko tekee koneesta erittäin vakaan ja turvallisen käyttää.

Ergonomisen ohjaamon, erittäin hyvän näkyvyyden ja selkeiden hallintalaitteiden ansiosta Avantin käyttö on helppoa. Lisäksi sen kuljettaminen paikasta toiseen käy näppärästi tavallisella autoperävaunulla.

Valitse Avant, ja sinulle jää aikaa keskittyä myös rentoutumiseen.

UUSI AVANT E527

Myös täysin sähköisenä.

Suomessa suunniteltu ja valmistettu e-sarja on Avant-kuormaajien uusi täyssähköinen sukupolvi. Päästöttömät, hiljaiset ja turvalliset e-sarjalaiset takaavat ennennäkemätöntä työtehoa sisällä ja ulkona, helteillä ja pakkasilla.

Tervetuloa koeajamaan uutuus Avant Centeriin!

AVANT CENTER

Avant Center Etelä-Suomi
Juvan teollisuuskatu 21 B, 02920 Espoo
Vesa Terhivaara, 050 400 8588

Huolto & varaosat
Kenneth Emet, 050 479 8338

AVANT.FI
AVANRENT.FI

AVAAMME UUDEN AVANT CENTERIN VANTAAN PETIKKOON KESÄN LOPULLA – SEURAA ILMOITTELUA!

Freepik

Teksti: Marja Haavisto

Puutarhakoneilla helpotusta pihanhoitoon

Pienemmällä pihalla puutarhan hoitaminen voi onnistua hyvin käsikäyttöisillä välineillä ja nurmikon leikkaaminen kätevällä kelaleikkurilla. Jos hoidettavia pensaita, puita ja muuta kasvillisuutta on runsaasti, markkinoilta löytyy monenlaisia puutarhakoneita työtä helpottamaan.

Jos mökkipihassa on paljon istutuksia tai nurmialue on suuri, pihanhoito sujuu mukavammin, kun tekniikka tulee avuksi. Puutarhakoneiden hankinnassa on hyvä huomioida muun muassa monikäyttöisyys eli voiko samalla koneella hoitaa useita pihan kunnossapitotöitä.

Koneiden säilytys kannattaa myös miettiä etukäteen ja tarkistaa, millaista huoltoa erilaiset laitteet vaativat. Laadukaskaan kone ei pysy kunnossa ilman huoltoa, joten esimerkiksi puhdistus sekä muut vinkit kannattaa tarkistaa aina koneen käyttöohjeesta. Lisäksi suojalaseja, kuulosuojaimia ja muita suojavarusteita saatetaan tarvita.

Puutarhakoneiden hintaan vaikuttavat esimerkiksi merkki, laatu, tuotteen ominaisuudet sekä käyttövoima ja monia tuotteita onkin saatavana niin akku- ja sähkökäyttöisenä kuin polttomoottorikoneellakin.

Nurmikot kuntoon

Ruohonleikkurin valintaan vaikuttavat esimerkiksi leikattavan alueen koko, onko pihassa rinnettä ja onko leikkaamisessa tarkoitus päästä mahdollisimman helpolla, jolloin robottiruohonleikkuri voi olla hyvä hankinta.

Jos nurmialue ei ole kovin suuri, leikkaaminen onnistuu hyvin työnnettävällä kelaleikkurilla – leikkuri ei vie paljon tilaa varastossa, se on kevyt käsitellä ja lisäksi ekologinen valinta. Laadukas kelaleikkuri on pitkäikäinen ja hinnaltaan kuitenkin edullinen.

Pienempään pihaan voi sopia hyvin myös sähkökäyttöinen ruohonleikkuri. Se on hiljainen sekä helppo käyttää ja akkua ei tarvitse ladata eikä lisätä polttoainetta. Leikkuri tarvitsee kuitenkin verkkovirtaa, joten virtalähteen sijainti ja johdon pituus on hyvä ottaa huomioon.

Akkukäyttöisten ruohonleikkureiden etuna on niin ikään keveys ja hiljaisuus. Jos nurmikkoa on enemmän ja akku ei riitä koko alueen leikkaamiseen, vara-akku voi olla hyvä hankinta.

Polttomoottorikoneet ovat edelleen suosittuja ja valikoima on laaja. Vetävillä pyörillä varustetulla ruohonleikkurilla leikkaaminen on kevyempää ja etenkin rinteessä tästä ominaisuudesta on hyötyä.

Ruohonleikkureista löytyy esimerkiksi kerääviä leikkureita, jotka keräävät leikatun nurmikon mukaansa, ja leikkuujätteen voi hyödyntää vaikkapa kompostissa. Ominaisuutta voi hyödyntää myös syksyllä, sillä ruohonkerääjää voi käyttää lehtien keräämiseen.

Joissakin malleissa on silppuava bioleikkuutoiminto tai ulosheitto-ominaisuus tai useampi toiminto samassa leikkurissa. Biokäsittelyssä leikatut ruohot paloitellaan ja ne jäävät nurmikolle antamaan kasvuun tarvittavia tärkeitä ravintoaineita – tämä toimii parhaiten silloin, kun nurmikkoa leikataan usein.

Helppoutta nurmikonhoitoon

Ajoleikkuri on tarpeen etenkin suuremmilla tonteilla, joissa säännöllisesti leikattava alue on iso. Päältä ajettavalla ruohonleikkurilla nurmikon leikkaaminen onnistuu nopeasti ja helposti, ja etuleikkurilla pääsee leikkaamaan myös istutusten ja puiden ympäriltä. Monipuolisista päältä ajettavista koneistakin löytyy esimerkiksi silppuava toiminto, keruu tai puhallus.

Niin etuleikkurien kuin pienten puutarhatraktorienkin etuna on monikäyttöisyys, sillä niihin voi, mallista riippuen, kiinnittää monia lisälaitteita, kuten katuharjan, nurmikonilmaajan, lumilevyn, lumilingon tai perävaunun.

Akkukäyttöinen robottiruohonleikkuri sopii niin pieneen kuin suurempaankin pihaan. Se on hyvä valinta myös silloin, jos asukkaalla on esimerkiksi fyysisiä rajoitteita tai haluaa muuten päästä helpommalla pihanhoidossa. Leikkuri latautuu latausasemassa, ››

Pienkonehuolto masiinapaja Oy

HUOLLATA PUUTARHAKONEET!

PALVELEVA AMMATTITAITOINEN PIENKONEHUOLTO
HUOLTO | MYYNTI | VARAOSAT
www.masiinapaja.fi

Luotettava Kumppani

Pienkonehuolto Masiinapaja Oy
Tyyneläntie 2B, 07230 Monninkylä
p. 050 549 2664 | masiinapaja@gmail.com

OSH Kone Oy

PURKUTYÖT JA JÄTTEIDEN KIERRÄTYS
ammattitaidolla

Pyydä tarjous! Puh: 050 525 4178
oshkone@gmail.com | www.oshkone.com

OSH Kierrätyspuisto

Hylätyntavaran Tori katso:
kierratyspuisto.finqukauppa.fi

Pajakatu 4 Riihimäki
Avoinna ma-to 7-17, pe 7-14

Vaaka / myynti 050 574 8256

Freepik

Freepik

joka on kytkettynä sähköverkkoon. Se osaa kiertää tiellensä osuvat esteet, ja kun akku on lopussa, se palaa automaattisesti telakkaan latautumaan.

Viimeistelyt trimmerillä ja siistit aidat pensasleikkurilla

Jos pihassa on hankalia kohtia, joita ruohonleikkurilla ei pääse leikkaamaan, trimmeri saattaa olla juuri sopiva väline. Se sopii erinomaisesti istutusalueen reunojen siistimiseen sekä muihin puutarhan viimeistelytöihin ja sillä voi leikata myös tiheää ja pitkää heinikkoa ja niittyä.

Trimmereitä löytyy ruohonleikkurien tapaan sähkö- ja akkukäyttöisinä sekä polttomoottorilla. Sähkökäyttöinen riittää hyvin pienempään pihaan, mutta isommassa pihassa akkukäyttöistä tai polttomoottorilla toimivaa on helpompi käyttää, kun johto ei rajoita liikkumista.

Trimmerin valinnassa kannattaakin kiinnittää huomiota siihen, mitä sillä on tarkoitus leikata ja millaisessa paikassa – onko pihassa esimerkiksi jyrkkää rinnettä, jota pitäisi siistiä. Kevyempää trimmeriä on helpompi käsitellä ja hiljaisempi on miellyttävämpi käyttää.

Yksittäisiä pensaita voi siistiä oksa- ja pensassaksilla, mutta pensasaidat saa tasattua kätevästi pensasleikkurilla. Jos pensasaita on korkea ja leikatessa joutuu kurottelemaan, kannattaa pensaleikkuria hankkiessa kiinnittää huomiota myös leikkurin painoon.

On leikkuri sitten akku-, sähkö- tai polttomoottorikäyttöinen, puhdistusta ja huoltoa ei sovi unohtaa. Lisäksi sähkökäyttöisissä johdon kunto on hyvä tarkistaa aika ajoin ja jatkojohdoksi on tärkeää valita riittävän pitkä ulkokäyttöön soveltuva maadoitettu malli.

Oksasilppuri avuksi

Mökin tai vaikkapa omakotitalon pihassa saattaa olla käyttöä myös raivaussahalle – sillä voi esimerkiksi raivata pajukkoa tai kaataa pieniä puita. Raivaussahaa käyttäessä on hyvä muistaa myös asianmukaiset suojavarusteet. Moottorisaha voi tulla tarpeeseen, jos puita tarvitsee kaataa tai karsia usein. Moottorisahoja on saatavilla myös akku, sähkö- sekä bensiinikäyttöisenä.

Puutarhanhoidosta voi syntyä paljon puutarhajätettä ja etenkin puiden ja pensaiden leikkaamisen jälkeen pitäisi hankkiutua eroon oksakasoista. Oksahakkurin tai -silppurin avulla oksat saadaan hyödynnettyä ja kierrätettyä. Oksasilpusta saa esimerkiksi katetta kasvimaalle tai istutusalueelle tai sitä voi laittaa myös kompostiin kuivikkeeksi.

Toiset silppurit soveltuvat hyvin myös pehmeämmille kasviversoille, lehdille ja risuille ja perinteiset, murskaavat oksasilppurit taas esimerkiksi vanhoille pensaille ja omenapuiden oksille.

Pihanhoidosta syntyvät puutarhajätteet kannattaakin aina hyödyntää mahdollisuuksien mukaan.

Maan muokkaamiseen auttaa puutarhajyrsin, jolla onnistuu suurempien kasvimaiden, viljelyalueiden ja kukkapenkkien kääntäminen. Jyrsimiä on eri kokoisia ja käyttöön vaikuttavat myös jyrsinterien ja pyörien koko sekä säätömahdollisuudet.

Vuokraaminen kannattaa

Monet puutarhakoneet ja -välineet vievät paljon tilaa ja ovat hankalia säilyttää, joten jos tarve ei ole jatkuvaa, kannattaa harkita vuokraamista. Esimerkiksi nurmikkoa kylväessä nurmikko- tai puutarhajyrä on tarpeellinen, ja jos pihapuu päätetään kaataa, voidaan tarvita esimerkiksi halkaisu- tai klapikonetta ja oksasilppuria. Konevuokraamoista voi saada käyttöön myös esimerkiksi pensasleikkurin, lehtipuhaltimen, kantojyrsimen, moottorisahan tai lumilingon.

Jos koneen kuljettaminen tuottaa ongelmia, konevuokraamosta voi kysellä kuljetuspalveluakin. Vuokraamosta riippuen koneen voi vuokrata esimerkiksi päivähinnalla tai jos tarve on pidemmälle ajanjaksolle, kannattaa tiedustella viikko- tai kuukausivuokran hintoja. •

Lähteet: stihlgarden.fi, bosch-diy.com, husqvarna.com, puutarha.net

CFORCE-MALLISTOMME UUTUUKSIA 2024

Uutuusmallit saapuvat jälleenmyyjäliikkeisimme kesäkuusta alkaen.

CFORCE 850 GREY ED. **CFORCE 850** **CFORCE 1000**

Hinta alk. **10 790€** Hinta alk. **11 890€** Hinta alk. **13 290€**

Vm. 2023-mallit myynnissä nyt huikein etuhinnoin. Säästösi jopa 3 000€! Lue lisää cfmoto.fi.

CFMOTO *experience more together* **cfmoto.fi**

Freepik

Teksti: Tiina Raatikainen ja Mari Pihlajaniemi

Mökkisaunalle uusi ilme

Saunominen on monille keskeinen osa mökkeilyelämystä, joten mökkisaunan suhteen myös toiveet voivat olla korkealla. Jos sauna ei kuitenkaan vastaa haavekuvia tai edes käytännön tarpeita, miksi ei remontoisi sitä mieleisekseen?

Saunassa korostuvat luonnollisuus, rauhallisuus, pysähtyminen, oma aika, hengähdystauko ja puhdistuminen, kuvailee sisustusarkkitehti SIO ja ja kalustesuunnittelija **Marjut Nousiainen**.

– Tilallisin keinoin näitä asioita tulisi pyrkiä vahvistamaan. Tilakokemukseemme positiivisesti vaikuttavat muun muassa tilan käytännöllisyys, materiaalien tuntu ja miellyttävä valaistus.

Hän toteaa, että saunaremontin aluksi olisi hyvä tietää tavoitteet ja urakan laajuus ja edes suuntaa antava budjetti.

– Halutaanko tilasta käytännöllisempi, pinnoista kestävämmät, saunakokemuksesta miellyttävämpi, tilasta valoisampi vai jotakin muuta? On suunnittelijan tehtävä sitten koostaa toiveista toimiva kokonaisuus. Suunnittelija tuo usein myös pöytään jotain, mitä ei itse olisi osannut edes ajatella. Usein olen kuullut asiakkaan suusta ensimmäisessä luonnospalaverissa, että ”oho, miksi emme itse keksineet tuota!” Nousiainen kertoo.

Freepik

Ammattisuunnittelija avuksi toteutukseen

Saunaremontin suunnittelussa voi käyttää apuna sisustusarkkitehtiä tai -suunnittelijaa tai palvelevaa sauna-alan yritystä. Suunnittelijaa käytettäessä säästää Nousiaisen mukaan ainakin omaa aikaa ja hermoja, monissa tapauksissa varmasti myös rahaa.

– Suunnittelija huolehtii että tehtävistä muutoksista muodostuu kokonaisuus, parhaimmillaan koko talon läpi kulkeva yhtenäinen ja harmoninen kokonaisuus, eikä remonttia tehdä niin sanotusti yhtä nurkkaa kerrallaan tuijottaen.

Remontin itsessään voi kyllä suorittaa haluttaessa myös pala palalta. Koko remontoivan alueen remontointisuunnitelma on kuitenkin hyvä tehdä kerralla, jotta osataan ottaa oikeat asiat huomioon, ja jotta muutoksista muodostuu kokonaisuus.

Nousiaisen mukaan saunankin suunnittelu tukee parhaimmillaan talon tai mökin arkkitehtuuria ja tyyliä. Suunnittelija koostaa myös tarvittavat piirustukset, jotta esimerkiksi saunanlauteista ja remonttiurakasta voidaan pyytää tarvittavat tarjoukset. Sisustussuunnittelijan laatimien piirustusten avulla LVI- ja sähkösuunnittelijat voivat tarvittaessa laatia omat suunnitelmansa, ja urakoitsija voi suorittaa remontin.

– On hyvä, että suunnitelmat ovat selkeästi paperilla, jotta väärinkäsityksiä ja virheitä ei synny. Haluttaessa suunnittelija voi valvoa urakan suoritusta loppuun saakka ja tehdä lopputarkastuksen sen valmistuttua.

Tunnelmaa ja oleskelumukavuutta

Käytettävissä oleva budjetti on tietenkin yksi asia, joka tulee ottaa huomioon. Jos budjetti on pieni eikä riitä isompaan remontointiin, mutta ”jotain tarttis tehdä”, mitä se jotain voisi olla?

– Lauteet ja paneelit voi sävyttää uudelleen. Valaistusta voi mahdollisesti päivittää. Uudet saunatekstiilit, kiulut, kauhat ja lämpömittarit voivat piristää ilmettä nekin. Pienikin muutos voi piristää pitkään. Ja kiuaskivet täytyy tietysti uusia säännöllisesti, muistuttaa Nousiainen.

Yleensä saunaremontissa uusitaan ainakin lauteet, jolloin seinäpaneelitkin menevät usein vaihtoon. Niitä voidaan myös käsitellä ja sävyttää uudelleen. Se, millaisia lauderatkaisuja saunaan on mahdollista tehdä, riippuu saunan koosta.

– Pienessä perussaunassa on yleensä vähänlaisesti layoutvaihtoehtoja, mutta jos kyseessä on suurempi sauna, lauteiden sijoitteluakin voidaan päivittää.

Pohjapiirustuksen tasolla voidaan kokeilla eri lauderatkaisuja. Lauteet voivat olla yhdellä sivulla tai vastakkain kahdella sivulla, L-mallisesti tai U-mallisesti. Suuressa saunassa on enemmän variointivaihtoehtoja, ja ratkaisu voidaan tehdä asiakkaan toiveiden mukaisesti.

Musta ollut pidetty tehosteväri saunoissa

Sopivaan lauderatkaisuun vaikuttavat muun muassa se, montako saunojaa saunaan on hyvä kerrallaan mahtua, onko perheessä pieniä lapsia ja tykätäänkö esimerkiksi nostaa jalat kaiteelle saunottaessa tai maata lauteilla.

– Kaikki toiveet oman saunakokemuksen parantamiseksi pyritään ottamaan huomioon saunaa suunniteltaessa. Mutta vaikkei sijaintiin voitaisikaan vaikuttaa, uutta ilmettä voidaan saada kyllä rutkasti myös lauteiden mallilla, sävyllä ja valaistusratkaisuilla, Nousiainen va- ››

Freepik

Yleensä saunaremontissa uusitaan ainakin lauteet, jolloin seinäpaneelitkin menevät usein vaihtoon.

kuuttaa.

Lauteissa suosittuja ovat leveät lankkulauteet, ja seinillä taas kapeammat rimamaiset paneelit. Suosittuja värejä lauteissa ja paneeleissa ovat luonnolliset, lämpimäntummat lämpökäsitellyt puunsävyt, mutta myös musta.

– Saunojen avartuminen lasiovin ja -seinin sekä lisääntyneet valaistusratkaisut saunoissa ovat mahdollistaneet hyvin tummatkin saunat ilman, että tilasta tulee liian pimeä. Mustaa käytetään paljon myös tehosteissa, esimerkiksi kahvoissa, seinäkoukuissa, kiuluissa, saunatekstiileissä ja niin edelleen. Se onkin kaunis yhdistelmä lämpimän puun kanssa.

Sopivan kiukaan valinta on tärkeä tukipilari

Kiukaan uusiminen liittyy sen tehoon ja toimivuuteen. Vanha kiuaskin voi jäädä, vaikka kaikki muu ympäriltä muuttuisi.

Sopivan kiukaan valinnassa tulee Nousiaisen mukaan kiinnittää huomiota saunan tilavuuteen ja pintoihin. Suuret kylmät pinnat kuten laatta- ja lasipinnat vaativat hieman tehokkaamman kiukaan kuin täysin puupaneloitu sauna. Suunnittelijat ja saunafirmat auttavat oikeankokoisen kiukaan valinnassa.

Muuten kiukaissa on paljon valinnanvaraa muun muassa käytettävyydessä. On aina valmiita ratkaisuja ja erilaisia ohjaussysteemejä ynnä muuta saunojien mieltymysten mukaan. Ulkonäössä on paljon valinnanvaraa myös. Enää kiukaan ei tarvitse olla perinteisesti musta vaan on myös kauniita vaaleita vaihtoehtoja. Myös valkoiset kiuaskivet ovat nykyään suosittuja.

Tunnelmallinen valaistus moderniinkin saunaan

Kesäinen mökkisauna ei usein kaipaa sen kummempaa valaistusta. Entistä usempi mökkeilee kuitenkin ympärivuotisesti, joten myös saunan valaistusta on mietittävä kattavammin, mikäli ei halua tunnelmoida pelkän lyhdyn valossa.

Nousiainen muistuttaa, että valaistus on tärkeä tunnelmanluoja saunassa. Saunan kuuluu olla sopivan hämyisä, joten valaistuksen on syytä olla tunnelmallinen ja lämmin. Riittävä siivousvalaistuskin kuitenkin tarvitaan.

Lisäksi osa uudemmasta mökkikannasta lähentelee varustelutasollaan jo omakotitaloa. Aina mökin sauna ei olekaan vanha, sähkötön tupa aivan veden äärellä. Niihinkin saadaan kuitenkin hämyisää tunnelmaa erilaisilla epäsuorilla valaistusratkaisuilla.

Tällöin itse valolähde ei ole näkyvissä, vaan valo tulvii tilaan pehmeästi rakenteiden välistä. Himmentimet lisäävät valaistuksen muunneltavuutta eri käyttötarkoituksiin ja eri saunojille sopivaksi. Jos kylpyhuone ja sauna yhdistetään lasiseinillä, voi valaistuskin jatkua saumattomasti tilasta toiseen tai toisaalta kylpyhuonevalaistus saattaa riittää saunankin puolella.

Perinteisten saunavalaisimien lisäksi valokuidut ovat käytetyin tunnelmavalon luoja saunassa. Ne pärjäävät siellä paremmin kuin LEDit kovista lämpötiloista huolimatta. Valokuidut voi asentaa kattoon tähtitaivaaksi tai esimerkiksi valaisemaan selkänojasta epäsuorasti ylös tai alas. •

valaistus | lauteet | paneelit | oheistuotteet

Tervetuloa tutustumaan näyttelyymme Espoon Suomenojalle!
Avoinna ark. klo 9:00 - 16:00.
Niittyrinne 2 B, 02270 Espoo

www.cariitti.fi myynti@cariitti.fi puh: 09 2219 040

Cariitti

MADE IN FINLAND

Marja-Liisa Tapio-Biström

Kosteikot pidättävät ravinteita, madaltavat tulvahuippuja ja toimivat luonnon monimuotoisuuden aarreaittoina.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ranta kuntoon – Aktivistimummot yhteisten vesistöjen asialla

Lapsena kesäpäivät kuluivat iloisesti mökkirannassa polskien, mutta tänä päivänä niin vesillä kuin rannoillakin riittää uhkia. Aiemmin kirkas vesi on pahimmillaan sinilevästä sameana eikä veteen tohtisi kastaa varvastakaan. Aktivistimummot tarttuivat toimeen, jotta uintiretket kuuluisivat vielä tulevienkin sukupolvien lapsuuden kesiin.

Ensin hyviä uutisia. Yleisesti ottaen Suomen sisävesien tila on melko hyvä, vakuuttaa ympäristöministeriö. Mutta tilanne ei säily ilman toimenpiteitä. Lisäksi pieni Itämeremme on haavoittuvainen, ja meriliikenne, rehevöityminen ja liikakalastaminen ovat tehneet siitä yhden saastuneimmista merialueista.

Luontoa ja mökkeilyä rakastavan suomalaisen voi yllättää niin vesiä kuin rantoja kohtaavat uhat: luonnon kirjon väheneminen, rehevöityminen ja ilmastovaikutuksia aiheuttava kosteikkojen vähentyminen. Asian nostamisen esille voi herättää ehkä jopa hieman närääkin. Mekö olisimme aiheuttaneet tuollaista, vaikka ympäristöasiat ovat olleet monen mielestä hyvin esillä vuodesta toiseen?

Näin on ikävä kyllä asia. Ja sille niin sanotusti tarttis tehrä jotain.

Ihmisen on kuitenkin vaikea havahtua muutokseen, joka tapahtuu hiljakseen hivuttautumalla. Nuoremmat rannikolla oleskelijat eivät välttämättä osaa edes kuvitella muuta kuin nykytilanteen ja hyväksyvät sen miettimättä. Varttuneemmat ovat puolestaan voineet todistaa muutosta omakohtaisesti vuosikymmenten aikana: he tietävät, että nykytila ei ole todellisuus, joka tulisi vain niellä purematta.

Siksi vesistöjen kuntokin voi olla asia, jonka ratkaisemiseen tarvitaan kokemusta, toimeliaisuutta – ja muisto siitä, että nykyisin leväpuuroinen rantakin on ollut aikoinaan kirkas ja oivallinen uintipaikka.

Aktivistimummot tarttuivat toimeen vesistöjen puolesta

Aktivistimummot-liike perustettiin vuonna 2019, teemanaan ilmastonmuutoksen torjunta ja ilmastoahdistuksen vähentäminen. Liikkeen tavoitteena on taata elinkelpoinen maailma myös lapsenlapsille – ja mikä voisikaan olla sen tärkeämpää?

Perustajajoukkoon kuuluu muun muassa ilmastoasiantuntijoita, lääketieteen ja luonnontieteen huippuosaajia, energia-asiantuntijoita, tutkijoita ja viestinnän ammattilaisia. Ajan mittaan Aktivistimummot on kasvanut lähes 7000 mummohenkisen Facebook-sivustoksi.

– Rannat ovat meille rakkaita ja niillä yhdistyvät ympäristönsuojelun ydinkysymykset: ilmastonsuojelu, luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja vesiensuojelu, kertoo Aktivistimummojen rantaryhmän vetäjä, maatalous- ja metsätieteiden maisteri **Päivi Salpakivi**.

Hän toteaa rantojen olevan ihmisten sekä erilaisten elinympäristöjen rajapintoja, ja siksi arvokkaita luonnon kirjolle. Niitä uhkaava muutos voi nykyään kuitenkin jäädä huomaamatta. Ja hekin, jotka ovat havahtuneet varoitusmerkkeihin, eivät aina tiedä, miten asiaan voisi puuttua.

– Moni luulee, että ei voi tehdä mitään, mutta meidän kaikkien pienilläkin teoilla on merkitystä, Salpakivi kuitenkin lohduttaa.

Toiminnan vaikutuksia luontoon ei aina ymmärretä

Aktivistimummojen käyntiin polkaisema Ranta kuntoon -kampanja tarjosi kesän 2023 aikana rutkasti hyviä käytännön esimerkkejä ja tietoa järvien ja merien rantojen kunnon kohottamiseksi.

Kampanjasta saatu palaute osoitti monien jakavan huolen vesistöistä ja kaipaavan asiaan muutosta.

– Julkaisimme tutkimuksiin ja faktatietoon perustuvan käytännönläheisen Tee se itse -ohjeiston. Jokainen ohje perusteltiin tarkemmin kevään ja alkukesän blogeissa. Julkaisimme aiheesta tiedotteen ja kymmenen blogia, summaa Päivi Salpakivi kampanjan sisältöä.

Rantojen elvyttämiseksi ja ylläpitämiseksi annetut seitsemän tee-se-itse -ohjetta laadittiin yhteistyössä Suomen Vesistösäätiön kanssa. Näistä Salpakivi nostaa esiin pitkällä ai- ›

Omamökki

Viihdettä ja asiaa
mökkeilystä ja lomailusta.

VeneRoller®

Helposti vesille kaukosäätimen nappia painamalla!

Unohda veneilyhuolet

- Portaita pitkin kuivin jaloin veneeseen
- Ei huolta vedenkorkeuden vaihteluista
- Vene on suojassa tuulelta ja myrskyltä
- Hellävarainen veneelle, pohja pysyy puhtaana
- Vesijeteille & veneille 3500 kg asti
- Nyt myös Roller XR rantavaunu kumipyörillä – 2-suuntainen vinssitekniikka: loivat rannat, tasamaa

Valmistus ja myynti: Autorobot Finland Oy
Puh. 050 3622 154 | www.veneroller.fi

Rehevöitymisen merkkejä

- kalaverkkojen ja rantakivien limoittuminen
- levien määrän kasvu ja leväkukinnat
- veden värin muuttuminen ja näkösyvyyden pieneneminen
- vesikasvien runsastuminen ja lajiston muuttuminen
- vesilintujen määrän ja lajiston muuttuminen
- kalaston muuttuminen: arvokalasaaliit vähenevät, särkikalat runsastuvat, ja järvellä voi esiintyä kalakuolemia
- hajuhaittojen ilmeneminen
- veden käyttäjien terveyshaitat: uimareiden ihottumat ja järvisyyhy, vettä juovien eläinten myrkytykset

Lähde: Auri Sarvilinna ja Ilkka Sammalkorpi (2010): Rehevöityneen järven kunnostus ja hoito, Suomen ympäristökeskus.

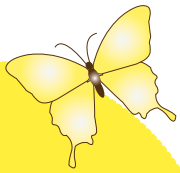

Valitettavan usein rantojen ja vesien pilaantumisen takana on nimittäin ihmistoiminta yleisesti.

kavälillä oleellisena etenkin ohjeen ”Minimoi rannan muutostyöt”.

Valitettavan usein rantojen ja vesien pilaantumisen takana on nimittäin ihmistoiminta yleisesti. Salpakivi mainitsee tärkeimpinä esimerkkeinä rakentamisen, kosteikkojen kuivattamisen ja ravinnekuormituksen. Ne muuttavat luonnon kirjoa ja vaikuttavat ilmaston lämpenemiseen. Myös liian innokas rakentaminen jättää jälkensä vesistöön.

– Luonnonrannat muuttuvat usein huomaamattomasti, ja rakentamiselta vapaita paikkoja on yhä vähemmän. Toiminnan vaikutuksia linnustoon, kalastoon ja elon kirjoon ei aina ymmärretä, hän kertoo.

Kaupunkirantojen lisäksi mökkipihoja rakennetaan ahkerasti ja monin eri tavoin, kun mielessä välkkyy elävä haavekuva iloisesta kesänvietosta oman mökin rauhassa. Sisustuslehdet ja televisio-ohjelmat tarjoilevat noille haaveille polttoainetta esittelemällä viimeistä myöten varusteltuja terassijärjestelmiä, kookkaita laitureita ja vastaleikattuja nurmikoita. Rantoja ruopataan, vahvistetaan paaluin tai muurein.

Kun tähän yhdistetään vielä moottoriveneen tai vesiskootterin äänekäs pörinä laineilla, ei mikään ihme, ettei mökkeily ole aina luonnon parhaaksi. Mikä siis avuksi?

Kampanjasta käytännön vinkkejä vesiensuojeluun

Ranta kuntoon -kampanja esitteli laajan kimaran keinoja toimia vesistöjen hyväksi. Veden laadun ja lähiympäristön parantamiseksi on ensinnäkin ymmärrettävä, mistä vesi tulee ja millaisen ympäristöjen läpi se kulkee, kampanjassa todetaan.

Mökkiasutus aiheuttaa omalta osaltaan ravinnekuormitusta, mutta rehevöitymistä aiheuttavia ravinteita huuhtoutuu vesistöihin myös esimerkiksi ojitetuilta metsiltä ja pelloilta. Ojilta tulevien veden laatua voidaan kuitenkin parantaa lisäämällä vesien suotautumiskohtia ja muuttamalla ojat luonnonmukaisesti suikerteleviksi. Kun sopiviin paikkoihin kaivetaan vielä kosteikkoja, veden kulku hidastuu ja ravinteet ehtivät laskeutua.

Toisekseen mökkiläisen on syytä muistaa, että rakennettu ranta yksipuolistaa aina vesistön alkuperäistä monimuotoisuutta ja heikentää vesilintujen ja kalojen elinympäristöä. Esimerkiksi monien haaveilema hiekkaranta edellyttää usein ruoppausta. Ruoppaus kuitenkin samentaa veden, joten se kannattaa tehdä uintikauden ulkopuolella. Keväällä se voi puolestaan häiritä lintujen pesintää ja kalojen kutemista.

Täydellistä uimarantaa tavoitellessa myös rantakaislikot voidaan kokea uimisen esteenä ja ne poistetaan joko niittämällä tai konevoimin. Katkaistua kasvustoa ei sovi kuitenkaan jättää sijoilleen, vaan se tulee kerätä pois ja hyötykäyttää vaikkapa kompostin pohjana. Samoin ruoppausmassat on läjitettävä asianmukaisesti, eikä niitä saa tuupata toisen alueelle ilman omistajan suostumusta. Usein niitä varten joudutaankin kaivamaan läjitysallas, joka voi olla reilusti suurempi kuin ruopattu alue.

Edellä mainittujen ohella muun muassa poistokalastukset ovat eräs kampanjan vinkkaama keino huonosti voivien järvien elvyttämiseen. Kalojen mukana poistuu iso määrä fosforia, joka ylläpitää rehevöitymistä ja leväkukintoja.

Vesienkunnostus on kärsivällisyyslaji

Vesien tilanne paranee hitaasti ja vaatii enemmän kuin yksittäisiä toimenpiteitä. Salpakivi toteaakin Ranta kuntoon -kampanjan jatkuvan vielä kesällä 2024.

– Tavoitteena on ennen muuta tekojen aktivointi tietopohjaisen aineiston entistä tehokkaamman levittämisen avulla, hän kertoo.

Eikä vesienkunnostuksessa suinkaan tarvitse jäädä yksin puurtamaan. Aktivistimummojen kampanja neuvoo katsomaan laajemmalle ratkaisujen löytämiseksi.

Esimerkiksi paikalliset vesiensuojeluyhdistykset tekevät aktiivista työtä lähivesien tilanteiden parantamiseksi: ennallistavat puroja, niittävät järviruokoja tai järjestävät yhdessä viranomaisten kanssa särkikalojen poistokalastuksia ravinnekuorman keventämiseksi. Myös järvien ympärille luodut osakaskunnat tarjoavat mökkiläisille hyvän väylän edistää yhteisten vesialueiden kuntoa. •

A-Laiturit Oy palvelee pian myös pääkaupunkiseudulla

A-Laiturit Oy rakentaa premium-luokan laitureita yli 35 vuoden kokemuksella niin mökkirantaan kuin suuriin satamiinkin. Tehdas sijaitsee Raisiossa, mutta nyt A-Laiturit Oy alkaa palvella myös pääkaupunkiseudulla.

- Olemme vuosien varrella saaneet asiakkailta paljon yhteydenottoja Helsingin seudulta ja on toivottu, että laatutuotteitamme saisi lähempää. Nyt me vastaamme tähän tarpeeseen, lupaa toimitusjohtaja **Hannu Ylärinne**.

- A-Laiturit haluaa laajentaa toimintaansa ja pääkaupunkiseudulla on paljon potentiaalia niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla. Siksi meidän pitää olla itse paikalla, jotta tavoitamme asiakkaat paremmin, komppaa Raisiosta aluevastaavaksi Helsinkiin siirtyvä **Iiro Lehtinen**.

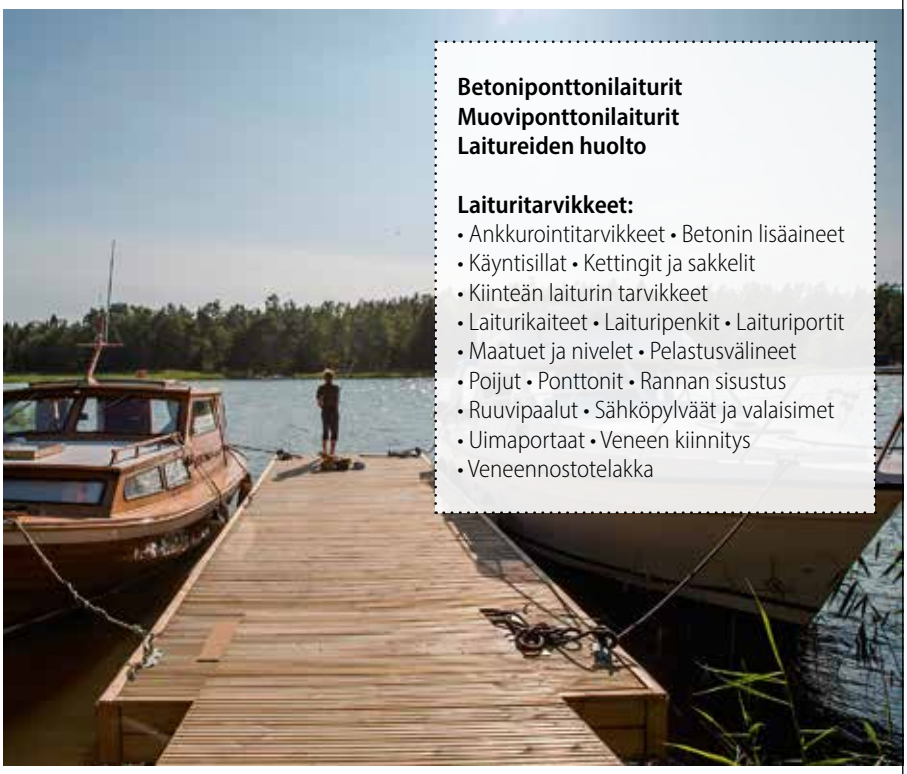

Betoniponttonilaiturit
Muoviponttonilaiturit
Laitureiden huolto

Laituritarvikkeet:
- Ankkurointitarvikkeet • Betonin lisäaineet
- Käyntisillat • Kettingit ja sakkelit
- Kiinteän laiturin tarvikkeet
- Laiturikaiteet • Laituripenkit • Laituriportit
- Maatuet ja nivelet • Pelastusvälineet
- Poijut • Ponttonit • Rannan sisustus
- Ruuvipaalut • Sähköpylväät ja valaisimet
- Uimaportaat • Veneen kiinnitys
- Veneennostotelakka

Testattua laatua ja palvelua

- A-Laiturit Oy:llä on pitkä kokemus laiturirakentamisesta ja voimme ylpeinä sanoa, että laiturimme kuuluvat ehdottomasti premium-luokkaan. Jokainen yksityiskohta ja komponentti on mietitty. Jos siis haluaa pitkään kestävän laiturin, on A-Laituri paras vaihtoehto, muistuttaa Ylärinne.

- Olemme myös satsanneet asiakaspalveluun ja asiakkaalla on miellyttävä ostoprosessi laituria hankkiessa. Hän ei jää yksin senkään jälkeen, kun laituri on asennettu, sillä meiltä saa kattavat huoltopalvelut jatkossakin. Erityisesti ikääntyvä väestö arvostaa tätä, toteaa Lehtinen.

Laadunvalvonta on tae tuotteen laadusta, kestosta ja käyttöiästä. Siksi laiturivalmistajalla tulee olla siihen riittävät laitteet ja osaaminen. Myös tuotteiden ominaisuudet tulee olla todistettavasti testattuja.

- ISO laatu- ja ympäristöjärjestelmä ohjaa toimintaamme voimakkaasti, prosessimme ovat hyvin tarkkoja ja jokaisesta toimitetusta laiturista pystytään vielä vuosien jälkeenkin sanomaan, mistä paketti on koostunut. Oma laadunvalvontamme testaa säännöllisesti kaikkia tuotannossa käytettäviä komponentteja, jotta laatu säilyy korkeatasoisena, vakuuttaa Ylärinne.

Nopeat toimitukset

Jokainen A-Laiturit Oy:n toimittama laituri räätälöidään rannan ja asiakkaan tarpeiden mukaan. Näin saadaan laituri, joka sopii aiottuun paikkaan ja kestää pitkään.

A-Laiturit Oy:n valikoimassa on yksityisasiakkaille laaja kattaus laituriratkaisuja aina tuulisista, vaativista merenrantakohteista rauhallisten pikkujärvien mökkirantoihin saakka. Mainio takuu ostajalle on sekin, että koska A-Laiturit pystyy rakentamaan suuria satamalaitureita, niin se varmasti pystyy toimittamaan ensiluokkaisen laiturin myös yksityisasiakkaan mökkirantaan.

Valmiiden laitureiden lisäksi A-Laitureilta voi hankkia kaikki ranta- ja laiturirakentamisessa tarvittavat komponentit, kuten vaikkapa laiturin kaiteet, penkit ja portit tai poijut sekä kaiken, mitä rannan sisustamiseen tarvitaan. Tee-se-itse-rakentajien avuksi on yrityksen kotisivuilla myös Laiturikouluopastusvideoita.

Asiakkaan kannalta erittäin tärkeä asia on laadun ja hyvän palvelun lisäksi nopeat toimitukset.

- Meillä on kaikki komponentit varastossa ja kun asiakas tilaa laiturin, alamme koota sitä niistä. Toimitusaika on muutama viikko ja kiireisimpäänkin aikaan saa laiturin noin kuukaudessa, lupaa Iiro Lehtinen.

Voikin hyvällä syyllä todeta, että A-Laituri on parasta, mitä rahalla saa! Katso lisätietoja kotisivuilta www.a-laiturit.fi.

A-Laiturit Oy
Voudinkatu 39, 21200 Raisio
Veneentekijäntie 7, 00210 Helsinki (alkaen 10.06.)
Puh: 020 7433 100
Kotisivut: www.a-laiturit.fi
Sähköposti: info@a-laiturit.fi

Pixabay

Teksti: Ulla Sirén

Uuni on pitkäikäinen palvelija, jos sitä hoitaa hyvin

Sähkön ja kaasun saatavuuden ongelmat ja korkea hinta sekä tarve varautua äkillisiin kriiseihin ovat lisänneet kiinnostusta puun käyttöön. Talven lämmityshuolet koskevat aivan erityisesti meitä pohjoisen asukkaita. Onneksi meillä on takkoja ja uuneja, puuhelloja ja -kiukaita, kunhan osaamme käyttää niitä oikein.

Osa mökeistä on vanhastaan lämmennyt puulla, jos niissä on ylipäätään talvisaikaan oleskeltu. Viime talvi herätti kuitenkin monet kiinnostumaan sellaisistakin talossaan olevista tulisijoista, jotka eivät ole olleet pitkään aikaan käytössä. Vieläkö tuotakin uskaltaisi lämmittää, vai olisiko parempi hankkia tilalle uusi?

Nuohoojamestari **Tapio Lehtimäki** toteaa, että entisaikaan uunit muurattiin kestämään sekä lämmitystä että aikaa. Siksi vanhasta uunista ei kannata oikopäätä luopua, jos sen ulkovaippa on ehjä. Ammattitaitoinen muurari osaa korjata sisältäpäin huonokuntoiselta näyttävää uunia, ja nykyään siihen tarkoitukseen löytyy hyviä, huolellisesti testattuja materiaaleja. Esimerkiksi vanhan peltikuoren sisään voi muurata uuden sisuksen. Luukkuja ja muita osia saa ostaa käytettynä, jos uunin ulkonäkö halutaan säilyttää mahdollisimman autenttisena.

Jos sen sijaan uuni on ulkopuolelta selvästi rikki, jos sen perustus on hajonnut, tai se ei lämmitä kunnolla, korjaaminen ei kannata. Lehtimäki opastaa tarkkailemaan ennen kaikkea uunin lämmönvarauskykyä. Jos uunia on ylilämmitetty aikaisemmin, sen varauskyky voi olla heikentynyt niin, että se ei ole enää tehokas.

– Uuni voi kyllä kuumeta, kun sitä lämmitetään, mutta on olennaista seurata, säilyykö lämpö niin, että siitä on todellista hyötyä, hän neuvoo.

Ennen kuin ryhtyy testaamaan hylättynä ollutta tulisijaa, pitää muistaa, että nuohoojan kuuluu aina tarkastaa yli kolme vuotta käyttämättä ollut uuni ennen uutta käyttöönottoa.

Kasariuuni on päältä kaunis

Uunin tai takan käyttökelpoisuutta voi arvioida myös sen mukaan, milloin se on tehty. Ennen 1960-lukua rakennetuissa omakotitaloissa oli tavallista lämmittää puilla, joten niiden tulisijat on todennäköisesti muurattu ammattitaidolla ja vahvalle perustukselle. Sen jälkeen alettiin siirtyä maaseudullakin öljylämmitykseen tai asennettiin sähkövastukset uuneihin. 1970-luvulla uusia tulisijoja ei muurattu oikeastaan minnekään, ja juuri siinä kohtaa syntyi ketjun heikoin lenkki, Tapio Lehtimäki varoittaa.

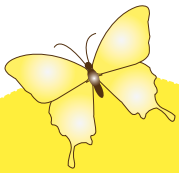

Tunnelmallisen takkatulen katselu lämmittää myös mieltä kylminä iltoina.

Kun sitten vuosikymmenen kuluttua varaavat takat ja muut sellaiset palasivat muotiin, alan vanha osaaminen oli ikään kuin kadonnut. Uudet luomukset olivat kyllä näyttäviä ja muhkeita, mutta toteutuksessa oli toivomisen varaa. Suosittua oli muun muassa muurata uuniin mahdollisimman suuri tulipesä, niin että yksi pesällinen lämmitti kuumaksi koko suuren massan.

– Se on virhe, Tapio Lehtimäki sanoo.

Hänen mukaansa suuri panospoltto eli yhdellä kerralla poltettu puumäärä särkee uuneja – pienempi pesä ja tarvittaessa puiden lisääminen on parempi vaihtoehto. 1980-luvun uuneissa on kiistatta heikkouksia, mutta toisaalta kaikki hataralta näyttävä ei välttämättä ole sitä. Monet suhtautuvat epäluuloisesti esimerkiksi niin sanottuun kevythormiin, joka on talon rakenteiden läpi viety metalliputki.

– Turhaan, sillä oikein asennettuna se on turvallinen käyttää, arvioi Lehtimäki.

Hän muistuttaa, että suurin osa kevythormista aiheutuneista vahingoista on johtunut nimenomaan asennusvirheistä. Ongelma saattaa realisoitua vasta viiden tai kuuden vuoden kuluttua hormin käyttöönotosta, jolloin huolimatonta asennusta ei välttämättä tulla enää ajatelleeksi. Siksi asennusvaiheessa kannattaa olla erityisen tarkkana.

Laatu takaa turvallisuuden

Jos päätetään korvata huonokuntoinen tulisija uudella, suunnittelu alkaa vanhan paikan asettamista rajoista. Perustuksen on oltava riittävän vankka; tosin Lehtimäen mukaan vanhat perustukset on tehty kannattamaan painavampia uuneja kuin nykyiset uudet ovat, joten ne todennäköisesti riittävät, jos muuten ovat ehjiä. Vanhan hormin koon täytyy täsmätä uuden suunnitellun uunin kanssa, jotta veto säilyy riittävänä. Uunin tai takan muuraaminen on ammattilaistyötä, mutta rakentamistaitoinen henkilö voi purkaa vanhan tiilimuurin itsekin – ei tosin välttämättä ilman opastusta.

– Suunnitteluvaiheessa kannattaa pyytää nuohooja arvioimaan tilanne ja ohjeistamaan. Katsomaan esimerkiksi se, että piippu ei ole suoraan rakenteen päällä, jolloin koko hormi voisi purkutyön aikana romahtaa, Lehtimäki sanoo.

Tulisijan voi tehdä myös paikkaan, jossa sellaista ei ole ennestään ollut. Niitä on tehty erityisesti 1970-luvulla rakennettuihin taloihin, jotka ovat Suomen uunittomimman aikakauden rakennuksia. Silloin tarvitaan uusi perustus ja savukanava, mutta molempiin löytyy turvallisia ja suhteellisen yksinkertaisia ratkaisuja. Valmisuuneissa on nykyään paljon vaihtoehtoja vuolukivestä peltikuorisiin ja kaakelilla verhoiltuihin uuneihin sekä metallisiin kevyttakkoihin.

– Kaikki riippuu käyttötarkoituksesta. Halutaanko huoneen tai koko asunnon lämmittävä varaava takka vai keveä tunnelmanluoja – kaikki vaihtoehdot ovat hyviä, jos ne vastaavat käyttäjän toiveita ja ovat tarpeeksi laadukkaita, Lehtimäki pohtii.

Valmisuunia valittaessa tärkeintä on varmistua, että uudesta tulisijasta tulee turvallinen. Tehdasvalmisteisessa tuotteessa on oltava CE-merkintä, joka kertoo riittävistä testauksista. Tyyppikilvestä pitää ilmetä muun muassa vaadittu suojaetäisyys palavaan materiaaliin sekä palamisen enimmäislämpötila.

Ennen kuin valitsee minkäänlaisen uunin tai tekee vanhalle yhtään mitään, on muistettava yksi tärkeä asia: tulisijojen uusimiseen tarvitaan lupa. Siksi kannattaa ensimmäiseksi olla yhteydessä oman kunnan rakennusvalvontaan, sillä vaikka laki on kaikille sama, käytännöt vaihtelevat kunnittain. Jossakin riittää toimenpidelupa, jokin toinen kunta vaatii rakennusluvan.

Nuohooja on talon turvaaja

Nuohous on tulisijojen hoidon tärkein turvatekijä. Nuohous pitää tehdä vakituisissa asunnoissa vuosittain ja kesämökeillä kolmen vuoden välein. Nuohoojan tehtävä on paitsi puhdistaa hormit, myös tarkastaa koko tulisija piipunpäästä pesään asti. Laki edellyttää, että rakennuksessa on turvallisuusmääräysten mukaiset kattoturvatuotteet, eli kiinteät nousu- ja kattotikkaat sekä kattosillat. Yli 8 metrin korkeuteen ylttävissä nousutikkaissa on oltava turvakisko, johon valjaat voi kiinnittää, tai selkäkaaret, jotka kiinnitetään tikkaisiin vajaan metrin välein.

Tapio Lehtimäki kertoo, että nykyaikaisin välineen uunin ››

TAKKAHUONE
PUHTAASTI LÄMMIN

TAKAT KOTIIN JA MÖKILLE

TAKKAHUONE ESPOO

LAUTAMIEHENTIE 2 | 02770 ESPOO
ESPOO@TAKKAHUONE.COM
050 411 7286

voi nuohota myös alhaalta käsin pesän kautta – mutta se on hätäratkaisu, väliaikainen apu.

– Alhaalta voi puhdistaa hormin yhden kerran, jos rakennuksen kattoturva ei ole kunnossa. Sitä ei voi tehdä jatkuvasti, koska nuohooja ei silloin näe koko hormin eikä piipunpään kuntoa, ja niiden tarkastaminen taas on lain määräämä velvollisuus, hän selittää.

Piipunpäät on pidettävä kunnossa ja siis uusittava silloin tällöin. Nykyään vanhoja hormeja voidaan vahvistaa liukuvalulla, jota nimitetään kansan kielessä myös massaamiseksi tai flammaamiseksi. Siinä hormin sisäpintaan valetaan erityinen laasti, joka kestää jopa 1200 asteen kuumuutta, eli nokipalon lämpötilan. Toimenpidettä on tehty Suomessa parisenkymmentä vuotta, Ruotsissa ja muualla Euroopassa pitempäänkin.

– Nyt siitä alkaa olla jo luotettavia testituloksia, ja näyttää siltä, että oikein tehtynä se on hyvä menetelmä, joka pidentää hormien ikää. Kannattaa kuitenkin tarkistuttaa hormit varmalla ammattilaisella, esimerkiksi neuvotella oman, talon hormit hyvin tuntevan nuohoojan kanssa, ennen kuin tilaa sellaisen toimenpiteen. Ovelta ovelle kiertäviin ”asiantuntijoihin” ei pidä luottaa, Lehtimäki muistuttaa.

Freepik

Päästöt kuriin huolellisuudella

Suhtautuminen puulämmitykseen on tällä hetkellä kaksijakoista. Varalämmitysjärjestelmiä kaivataan monesta syystä, mutta toisaalta puunpoltto kasvattaa ilman pienhiukkaspitoisuuksia, ja sitä pitäisi välttää ilmastonmuutoksen ehkäisemisen nimissä. Yksinkertaisia perussääntöjä noudattamalla puulämmityksen haittoja voi ainakin vähentää. Nykyään uusien uunien mukana seuraa käyttöohjeet, joita seuraamalla hiukkaspäästöjä voi pitää kurissa.

– Tärkeintä on, että käytetään pelkästään kuivaa, puhdasta puuta. Uuneja ja takkoja ei ole tarkoitettu roskanpolttoon, Tapio Lehtimäki painottaa.

Uunissa ei saa polttaa maalattua eikä painekyllästettyä puuta eikä minkäänlaisia muoveja. Lehtimäki neuvoo myös, että uunia ei pidä ahtaa liian täyteen. Noin 2/3 pesällistä kerralla riittää, ja tarvittaessa puuta lisätään. Jos kerralla poltetaan liikaa puuta, palamisen happimäärä ei riitä, ja piipusta tupruaa savun lisäksi saastuttavia nokihiukkasia.

– Tavallinen puukoppa, pärekori, johon puuta mahtuu noin 10 kiloa, on minusta hyvä mitta. Sääntö on, että kun sellainen korillinen kuivaa puuta poltetaan kolmessa osassa päältä sytyttäen, tuli palaa nätisti ja rauhallisesti ja päästöjä syntyy mahdollisimman vähän, hän tiivistää. •

Nuohoojamestari Tapio Lehtimäki Eurasta on Tulisija- ja savupiippuyhdistys ry:n aktiivijäsen ja Nuohousalan Keskusliiton entinen puheenjohtaja.

Valokuitu kesäasuntoosi!

Valitse Valokuitunen ja saat:

- Vapauden vaihtaa nettiliittymän toimittajaa ja valita sinulle sopivat palvelut laajasta valikoimastamme.
- Nopean ja vakaan yhteyden vain omaan käyttöösi.
- Luotettavan toimituksen: rakennamme yli 90 % myyntialueistamme.
- Kiinteän hinnan ja avaimet käteen -palvelun. Siistimme myös pihasi entistä vastaavaan kuntoon.

Tilaa kuitu: valokuitunen.fi

Heräsikö kysyttävää?
Ota yhteyttä myyntiimme: puh. 094 255 2298 (mpm/pvm), ma–pe 9–17 ja la 12–16.

VALO KUITU NEN

Näköislehdet luettavissa: www.digiomamokki.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kattoremontti koskee koko rakennusta

Vanha mummonmökki on voinut seistä jo vuosikausia paikallaan. Jotta siitä voidaan nauttia vielä tulevinakin vuosina, sen katon on kestettävä niin syksyt rankkasateet kuin talven lumikuormatkin. Kattoremontin yhteydessä kannattaa paneutua myös rakennesuunnitteluun, jotta uusi katto ei tuo mukanaan hiljalleen eteneviä kosteusvaurioita.

Mökin vesikatto on alttiina monenlaiselle kuormitukselle. Lumen, tuulen ja veden painon aiheuttaman rakenteellisen kuormituksen lisäksi siihen kohdistuu myös kosteusteknistä rasitusta: riepottelevathan kattoa Suomessa vuoroin lumi, sade ja jää. Jos katon yläpohjassa ei ole höyrynsulkua, kosteusrasitusta tulee lisäksi myös rakennuksen sisäpuolelta, sisäilman höyrystä ja lämmöstä.

Hyvällä ylläpidolla katolle saadaan toki vuosikymmenten elinkaari, mutta väistämättä katto tulee ennen pitkää käyttöikänsä päähän. Viime aikoina on kuitenkin noussut esiin tapauksia, joissa esimerkiksi omakotitalon omistajille on kaupiteltu täysimittaisia kattoremontteja aggressiivisesti ja pahimmillaan jopa ilman todellista tarvetta.

Miten tavallinen mökin- tai talonomistaja voisi sitten tietää, milloin katon uusiminen on todella tarpeen, ja miten siitä tulisi sopia, jotta remontista ei seuraisi kalliita jälkiselvittelyitä – ja pahimmillaan jopa lisäkorjauksia?

Kattoremontti vaatii rakennesuunnittelua

Hämeen ammattikorkeakoulun rakennus- ja yhdyskuntatekniikan tuntiopettaja **Hannu Fagerlund** kehottaa ottamaan kattoremonttiin mukaan rakennusalan ammattilaisen, jolla on rakennustekniikan koulutus. Puolueeton ammattilainen toimii sekä hankkeen suunnittelijana että valvojana, ja osaa huomioida katon uusimisen vaikutukset rakenteisiin.

– Urakoitsija voi tehdä työtä siinä uskossa, että tekee hyvää ja oikeaa jälkeä. Ei ole kyse siitä, että haluaa pettää, vaan rakennustekninen tietämys ei ole välttämättä riittävä.

Fagerlund tietää mistä puhuu. Hänellä on takanaan 18 vuoden kokemus rakennusurakoinnista, paljolti juuri vanhojen talojen parissa. Viimeiset neljä vuotta hän on ollut HAMK:in palve-

luksessa opettajana, ja tekee nykyisin myös konsulttina suunnittelua, valvontaa ja rakennuttamista. Hän kertoo saavansa jatkuvasti pyyntöjä tulla selvittelemään remonteista aiheutuneita riitoja.

– Virheitä valitettavasti tulee, kun remontteja tehdään ilman mitään rakennesuunnitelmia. Kosteus muhii 5–10 vuotta, ja tulee rakenteellisia ongelmia.

Remontin luvanvaraisuus tulee selvittää

Kun vanha huonokuntoinen katto vaihdetaan uuteen, miten suuri remontti on sitten kyseessä?

– Yleensä siinä täytyy ensinnäkin tarkastella, onko kysymyksessä pelkkä katteen vaihto vai onko tapahtunut syystä tai toisesta rakenteellisia vaurioita: onko vanha kate vuotanut ja päässyt aiheuttamaan vaurioita rakenteisiin ja lämmöneristeisiin. Se ratkaisee, millä asteella korjaus pitää tehdä, kertoo Hannu Fagerlund.

Hän kehottaa myös kysymään aina valvovalta kunnan lupaviranomaiselta, onko kyseessä rakennus- tai toimenpideluvan alainen toimenpide. Jos kyseessä on luvanvarainen työ, sillä täytyy olla lain mukaiset suunnitelmat, ja jos se edellyttää rakennuslupaa, tarvitaan myös vastaava työnjohtaja.

– Niillä vältettäisiin väärin tehtyjä rakenteita ja turhia riitatapauksia.

Jos rakennesuunnittelua ei ole huomioitu, seurauksena voi olla, että rakenteet eivät pääse enää tuulettumaan ja niihin kertyy kosteutta. Fagerlundin mukaan vanhoissa rintamamiestaloissa tämä on tyypillinen ongelma, sillä niiden tuuletustila on tavallisesti liian pieni.

– Vanha betonitiilikatto on ollut sen verran harva, että kosteus on päässyt virtaamaan sen läpi. Sitten katto vaihdetaan, siihen lyödään peltikatto ja muovinen aluskate, joka ei enää hengitä.

Tyypillisesti talon sisäpuolella ei ole myöskään höyrynsulkua. Talonomistaja saakin sitten vain ihmetellä, miksi kattoremontin jälkeen kattoon tulee valumajälkiä tai talossa ilmenee hajuhaittoja.

Katto uusiksi – vai vanha katto kuntoon?

– Katto vaihdetaan, kun sen korjaaminen ei ole enää kustannustehokasta ja katteen vaihto on halvempaa kuin korjaaminen, tiivistää Fagerlund. Hän lisää, että toki silloinkin talon omistaja tarvitsee jonkun puolueettoman tahon tekemään kartoituksen katon kunnosta.

– Hyviä, toimiviakin kattoja puretaan siinä uskossa, että ne vuotavat, vaikka ongelma onkin se, että alakautta tulee kosteutta rakenteisiin, kun ei ole höyrynsulkua.

Jos talon rakenne ei toimi kosteusteknisesti, sisäilman kosteus kondensoituu, muuttuu vedeksi ja painovoima tuo sen taas alas, jolloin näyttää siltä, että katto vuotaa. Usein noissa tapauksissa tulee ilmi, ettei yläpohjassa ole riittävästi tuuletustilaa.

Fagerlund kertoo, että vanhemmissa taloissa saattaa olla vielä jopa käsintehtyjä peltikattoja tai vanhoja konesaumakattoja, joissa käytetyt pellit ovat nykyisiä vahvempia.

– Vaikka maalit olisivat päässeet kulumaan pois, niissä voi olla niin paksut pellit, ettei niitä kannata ryhtyä vaihtamaan. Jos peltikate vaihdetaan uuteen, sen vahvuus saattaa jopa puolittua.

Niille voikin riittää, että katosta korjataan vain vaurioitunut osa. Kun katto vielä puhdistetaan ja maalataan, siitä saadaan melkein taas kuin uusi.

Katemateriaalin vaihtaminen ei ole mutkatonta

Pientaloissa tyypillisiä katemateriaaleja ovat esimerkiksi pelti, tiili ja huopa. Fagerlund huomauttaa, että jos materi- ››

Kattoremontista kannattaa sopia kirjallisesti

Konsulttina Hannu Fagerlund on päässyt osallistumaan myös kattoremontteja koskevien riitojen jälkiselvittelyihin. Yleisin ongelma hänen mukaansa on, että remontista ja sen hinnasta on tehty vain suullinen sopimus.

– Kun työ on tehty, siitä tulee erimielisyyttä. Vaikka suullinen sopimus on yhtä sitova kuin kirjallinen, sen toteennäyttäminen on vaikeampaa.

Kattoremontista kannattaa siis sopia kirjallisesti, tai suullisesti sovittaessa lähettää urakoitsijalle vielä ainakin sähköposti, johon sovitut asiat on kirjattu. Fagerlund myös suosittelee, että sopimuksentekovaiheessa käytäisiin läpi kohta kohdalta, mitä toimitus sisältää.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston nettisivulta voi ladata avukseen pienremontin sopimusmallin, josta selviää, mitä urakkasopimuksen olisi hyvä sisältää. Näitä ovat muun muassa sopijaosapuolet ja näiden yhteystiedot, sekä käyttääkö urakoitsija remontissa aliurakoitsijoita. Lisäksi sopimuksessa on määriteltävä remontin kohde ja ennen kaikkea työn sisältö, mutta myös työn hinta ja sekä käytettävät materiaalit.

Työturvallisuus on tärkeää kattoremontissa

Urakkasopimuksessa on sovittava myös laskutusperusteet: Maksetaanko remontti esimerkiksi vasta sitten, kun se on valmistunut, vai vaiheittain, kun tilaaja on ensin hyväksynyt kunkin työvaiheen? Laskutetaanko työ tuntiperusteisesti vai urakkahintana?

Fagerlund kertoo maksuerätaulukon olevan olennainen asia urakkasopimuksessa.

– Remonttia ei koskaan kannata maksaa etukäteen kokonaan. Lähtökohta on, että kun sopimus allekirjoitetaan, siinä vaiheessa maksetaan 10–20 prosenttia.

Fagerlund itse teettäisi kattoremontin luotettavaksi tiedetyllä urakoitsijalla tuntityönä. Urakkahintaan joudutaan hänen mukaansa usein laskemaan mukaan hieman ylimääräistä, koska urakoitsija ei vielä tiedä työn lopullista kestoa.

Fagerlund lisää, että voimassa oleva vastuuvakuutus ja työturvallisuuden huomioiminen ovat myös merkki vastuullisesta toimijasta.

– Putoamisia sattuu valitettavan usein näissä kattotöissä. Kovasti näkee näitä pienempiä toimijoita, jotka keikkuvat siellä ilman asianmukaisia suojavarusteita, kaiteita tai telineitä.

Jos remonttia ei kuitenkaan teetetä urakoitsijalla, vaan tilaaja ottaa sitä varten työntekijän palkkasuhteeseen, hän on yhtä kuin työnantaja ja velvollinen noudattamaan lain määräyksiä myös työturvallisuuden osalta.

aalia muutetaan, muutos tulee suunnitella niin, että rakenne kestää materiaalin vaihdon ja uuden kuormituksen.

– Jos ollaan kaava-alueella, on mahdollisesti säädetty, millainen katemateriaali käy. Jos se halutaan vaihtaa, on rakennusvalvontaviranomaisen tehtävä käsitellä lupa, hän muistuttaa.

– Koskee se sitten mitä tahansa, jos tyyli, väri tai materiaali muuttuu, se on aina luvanvarainen hanke.

Fagerlund kertoo, että kattoremontteja tehdään kuitenkin paljon luvitta. Tästä voi seurata jälkikäteen ongelmia esimerkiksi vakuutusyhtiön kanssa, jos korjaus on tehty virheellisesti ja siitä aiheutuu vaurioita rakenteisiin.

– Ne reunaehdot tulisi tarkastella. Ja jos vanha katto korvataan tiilikatolla ja sille asennetaan uusi aluskate, täytyy huolehtia, että siinä välissä on aluskatteen vaatimat tuuletustilat.

Kun esimerkiksi huopakatto vaihdetaan peltikattoon, katolle täytyisi myös asentaa putoamissuojat ja lumiesteet ja mahdollisesti muuttaa sadevesijärjestelmääkin.

Kaikissa katemateriaaleissa on hyvät ja huonot puolensa, toteaa Fagerlund. Siksi ei voida yksiselitteisesti todeta, mikä niistä olisi paras, vaan se on usein ulkonäkö- ja toiminnallinen kysymys.

– Peltikate on nopea asentaa ja kustannustehokas. Tiilikatto ja peltikatto ovat pitkäikäisiä oikein hoidettuina. Huopakatolla on meidän olosuhteissamme väistämättä lyhyin elinkaari, mutta sillä on muita etuja.

Huopakatto on lisäksi äänetön, ja talven lumet eivät lähde liukumaan sillä, joten lumiesteitä ei tarvita.

– Loivilla katoilla siitä saadaan ehdottomasti tiivein kate, kyllä kaikki tasakatot tehdään huopakattoina.

Kattoremontin hintahaarukka vaihtelee

Kattoremontin kustannuksista on vaikea antaa mitään yleispätevää arviota. Hannu Fagerlund muistuttaa, että paljon riippuu siitä, miten laaja remontti on ylipäätään kyseessä.

– Onko kyseessä pelkkä pinnoitteen vaihto, vai täytyykö vaihtaa aluslaudoitukset ja ruoteet tai tehdä rakenteellisia muutoksia.

Hän lisää, että jo pelkästään katemateriaalien hintahaarukka on suuri.

– Halvimmat katemateriaalit lähtevät jostain seitsemästä eurosta ylöspäin ja aina 20 euroon asti neliömetriltä. Tiilikatto ja konesaumattu peltikatto ovat arvokkaimmasta päästä. Sitten tulee profiilipellit ja eri huopakatteet riti rinnan, riippuen mikä siinä on pinnoite.

Karkeasti arvioiden tavallisen peltikaton uusiminen maksaa Fagerlundin mukaan noin 50 euroa neliömetriltä, kun uusiksi menevät niin aluskatteet, ruoteet, otsalaudoitus kuin pinnoitteetkin.

– Siinä menee sitten pääkannattimia myöten kaikki uusiksi. Siitä hintaluokasta lähdetään yleensä liikkeelle, riippuen tuleeko jotain kalliimpia pinnoitemateriaaleja.

Oikein tehtynä ja huollettuna uuden katon elinkaaren pitäisi Fagerlundin mukaan olla lähemmäs 30 vuotta, oli kyseessä sitten mikä katemateriaali tahansa. Hän huomauttaa, että jos katon korjaamiseen laitetaan 7 000–8 000 euroa, kattoremontin suunnittelu on sen päälle pieni investointi.

– Jos maksaa 500 euroa suunnittelusta jollekin, se on halvempi kuin että talo menee pilalle ja siihen tehdään 5–10 vuoden päästä 20 000 euron remontti. •

Alumiinirunkoinen Liftdock -nostolaituri on suunniteltu erityisesti vesistöihin, joissa on vaikeat jääolosuhteet tai suuret vedenpinnankorkeuden vaihtelut. Laituri on helppo vinssata ylös, jolloin jäät eivät pääse vaurioittamaan laituria. Kitkajarrullinen käsivinssi on kevyt käyttää. Laitureiden puuosat ovat elementtejä, jotka saa kerättyä talveksi sateen suojaan.

Nostokolmio voidaan halutessa irroittaa kesän ajaksi. Paikallaan sitä voi mainiosti käyttää vaikkapa riippukeinun asennukseen. Peruslaitureiden mitat ovat alkaen 1,25 x 3,05 metriä aina 1,25 x 7,6 metriin saakka. Laituria voidaan jatkaa eri pituisilla jatkolaitureilla tai T-osalla, jotka nivelöidään peruslaituriin. Liftdock -nostolaituri on helppo asentaa. Laituripaketti sisältää kaikki tarvittavat osat sekä täydellisen vinssijärjestelmän. Tarvittaessa meiltä saat myös asennuspalvelun.

Laaja valikoima lisävarusteita mm.

- Sähkövinssi
- T-kappale laiturin päähän
- Jatkolaiturit
- Laituritikkaat
- Liftdock -uimaportaat
- Venekiinnikkeet
- Penkki
- Kaiteet

Edut:

• **Huoleton ja vaivaton** (talvikuntoon/kesäkuntoon laittaminen kestää noin 10 minuuttia yhdeltä henkilöltä)

• **Erittäin pitkäikäinen** (merivesikelpoinen runko kestää kymmeniä vuosia ja puuelementit kestävät huomattavasti kauemmin kuin normaalilaiturissa, koska ne voidaan kerätä talveksi suojaan)

Helppo ja huoleton Liftdock -nostolaituri!

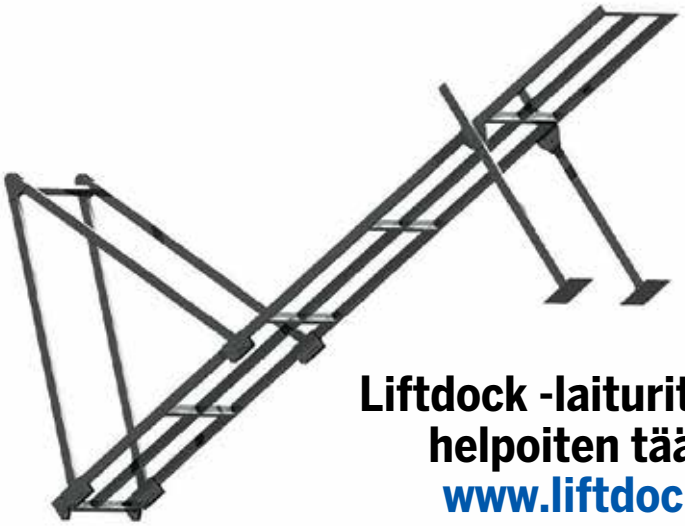

Liftdock -laiturit löydät helpoiten täältä:
www.liftdock.fi

Liftdock-laiturit

Pinotie 7, 33470 YLÖJÄRVI • Puh. (03) 348 4666
info@liftdock.fi • www.liftdock.fi

Pickala tarjoaa henkeäsalpaavan miljöön kodille

Merellinen Pickala on kuin toinen maailma. Ilmasta aistii meren läheisyyden, puusto muuttuu karusta satumaiseen ja takaisin maastossa kulkiessaan. Merkillisen upea ja houkutteleva, joka tuo lähelle jotakin, jota ei tiennyt kaipaavansa. Pickala kutsuu luonnon äärelle myös asumaan.

Kaikki elämää suuremmat ideat syntyvät metsän äärellä.

– Yksi tuttavani kertoi, että Pickalassa olisi tarjolla tontteja, että kiinnostaisiko. Meillä oli kaikki hyvin Espoossa, mutta kun tulimme vaimoni kanssa Pickalaan, se oli siinä, Pickalassa jo yli 20 vuotta asunut **Jukka Utriainen** kertoo.

Meri lumosi ja koti nousi sen äärelle nopeasti. Vuonna 1998 perhe muutti Pickalaan, eikä ole katunut päätöstä hetkeäkään.

– Luonto antaa aina uusia puoliaan. Ja golf-friikille – eli minulle – on toki erinomaista, että harrastusmahdollisuus on aivan kodin ääressä, Utriainen kertoo.

Störsvikin seutu Siuntiossa ei kerää puoleensa vain golfareita.

– Täällä asuu samanhenkistä väkeä, joka nauttii ainutlaatuisesta luonnosta. Golfaaja ei tietenkään tarvitse olla vaikka ne mahdollisuudet täällä erinomaiset ovatkin, Utriainen sanoo.

Aluetta rakennetaan edelleen ja Utriainen on vain iloinen lisäväestä.

– Uskon, että kun asukkaita tulee lisää, saamme yhdessä luotua yhä parempia palveluita ja luontoelämyksiä. Tämä on lintukoto, josta paikka ei parane, Utriainen summaa.

Laadukasta asumista

Toinen Pickalan metsässä suuren idean saanut henkilö herätti henkiin uuden kokonaisuuden asua ja harrastaa.

– Liikun paljon Pickalan maastossa ja siellä hoksasin, että juuri tuolle Pickala Rock Resortin alueelle saisi upean golfkentän ja asuinalueen. Piirrätin alustavat kuvat arkkitehdilla ja löysin kumppanin hankkeen toteuttamiseksi, **Jussi Nurmio** kertoo.

Sittemmin hankkeen kapulan kumppanilleen Kari Karviselle luovuttanut Nurmio uskoo uudesta asuinalueesta menestystä.

– Rock Resort nousee kauneimpaan osaan Suomea. Se on kansallismaisemaamme. Pidän kärkärämännyistä, sammaleesta ja kallioista. Ja se on keskellä Pickalaa, jossa voi harrastaa melkein mitä vaan. Paljon kavereita ja vahva yhteisöllisyys ovat myös tärkeitä.

Rock Resort saa oheensa golfkentän, josta suunnitellaan maailman parasta par3-kenttää.

– Kenttä on kaunis – kuin upea puisto keskellä asuinaluetta. Olen myös vakuuttunut siitä, että kenttä luo uuden laatustandardin Suomeen. Ihmisten ajankäytössä on ollut nähtävissä muutos. Lyhyempi kierros upealla kentällä tuo hienon hetken päivään, Nurmio summaa.

Pickalasta ounastellaan uutta suosittua aluetta, jossa yhdistyvät luontevalla tavalla kaupungin läheisyys, luonto, turvallisuus ja harrastusmahdollisuudet.

– On hienoa nähdä, miten koko Pickalasta on kehittymässä hieno paketti pääkaupungin kylkeen. Kun asukasmäärä kasvaa, houkuttelee se yrittäjät ja palvelut luokseen. Uskoisin, että näemme hotellin aika lähitulevaisuudessa. Myös ympärivuotiset palvelut kasvavat, Nurmio kertoo.

Hankkeessa on alusta lähtien ollut mukana Suomen eturivin suunnittelijat. Luonto ja miljöö ovat ohjanneet suunnittelua.

– Haluaisin uskoa, että Rock antaa kaikille elämyksen ja jättää jäljen. Joillekin se on uusi koti, toisille päivän visiitti. Alueen kehittymisen kannalta tämä on aivan huippujuttu. Iso askel.

Tutustu tulevaan asuinalueeseen **www.rockresort.fi**

Haastateltavat

Jussi Nurmio

Pickalassa mukana sen perustamisesta lähtien, vakituisena asukkaana jo lähes 20 vuotta. Valittu Vuoden Liikemieheksi ja Suomen luovimmaksi yritysjohtajaksi. Tuonut Suomeen McDonald's-ketjun ja ollut perustamassa Habbo Hotellia ja Iggloa. Mainostoimisto Taivaan jälkeen perusti markkinointiviestintään erikoistuneen, nykyään noin 130 työntekijän N2-konsernin, jossa työskentelee edelleen aktiivisena hallituksen puheenjohtajana. Harrastuksiin kuuluvat golf, hiihdon eri muodot, unelmointi ja unelmien perässä juokseminen.

Jukka Utriainen

Nuori eläkeläinen ja intohimoinen golfari.

ARBOS

Nelivetotraktorit etukuormaajalla

alkaen
21 900,-

arbos.fi

Soita ja kysy lisää 010 548 9900

LINHAI

Tehokkaat traktorimönkijät

alkaen
4 990,-

linhaiatv.fi

MotorPower

MAXLOAD

Monikäyttöiset pienkuormaajat

alkaen
19 700,-

maxload.fi

Varaa ilmainen kartoituskäynti www.sorcolor.fi!

Mitä teille maalataan?

Nyt on viimeiset hetket tilata maalaus tälle kesälle! Kaipaako koti, mökki, aita, varasto vai kokonainen taloyhtiö uutta maalia pintaan? **Me Sorcolorilla maalaamme kaikenlaiset kohteet yli 13 000 kohteen kokemuksella**. Jätä maalaushuolesi meille ja nauti kauniista kesäpäivistä tavallasi!

4,6 ★★★★½
Asiakastyytyväisyys

www.sorcolor.fi

Psst! Avaa puhelimesi kamera, osoita tätä QR-koodia ja napauta itsesi näytölle ilmestyvään osoitteeseen. Näin pääset helposti nettisivuillemme.

SOR COLOR

Mikä on Sorcolor eli tuttavammin Sorri?

- raumalaislähtöinen perheyritys
- yli 13 000 kohteen ja yli 10 vuoden kokemus
- toimimme koko Suomessa
- prosessimme takaavat tasaisen laadun

ULKOMAALAUKSET SISÄMAALAUKSET KATTOPALVELUT